

PITYPANG UTCAI ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS GYERMEKTÉR TAGINTÉZMÉNYE
1025 Budapest, Pitypang utca 17.
OM: 034808

Pitypang Utcai Általános Iskola és Gyermektér Tagintézménye

Helyi tanterv

Továbbhaladás feltételei

Tantárgyi követelmények

2025

Tartalomjegyzék

Magyar nyelv- és irodalom	6
1.évfolyam	6
Beszéd – és olvasás.....	6
Írás – és helyesírás.....	6
2.évfolyam	6
Beszéd – és olvasás.....	6
Írás – és helyesírás.....	7
3. évfolyam	7
Olvasás, szövegértés.....	7
Nyelvtan, helyesírás és szövegalkotás.....	8
4. évfolyam	8
Olvasás, szövegértés.....	8
Nyelvtan, helyesírás és szövegalkotás.....	8
Magyar nyelv.....	9
5. évfolyam	9
6. évfolyam	9
7. évfolyam	10
8. évfolyam	10
Irodalom	11
5. évfolyam	11
6. évfolyam	12
7. évfolyam	12
8. évfolyam	13
Matematika.....	14
1.évfolyam	14
2.évfolyam	14
3. évfolyam	15
4. évfolyam	17
5. évfolyam	18
6.évfolyam	20
7.évfolyam	23
8.évfolyam	25
Angol nyelv	26

4.évfolyam	26
5. évfolyam	27
6.évfolyam	28
7.évfolyam	29
8.évfolyam	31
Történelem	33
5.évfolyam	33
6.évfolyam	34
7.évfolyam	34
8.évfolyam	35
Állampolgári ismeretek	35
8. évfolyam	35
Hon-és népismeret.....	36
5. évfolyam	36
Dráma és színház.....	39
6. évfolyam	39
Etika	40
1.évfolyam	40
2.évfolyam	40
3.évfolyam	41
4.évfolyam	41
5.évfolyam	42
6.évfolyam	42
7.évfolyam	42
8.évfolyam	43
Környezetismeret	44
3.évfolyam	44
4.évfolyam	45
Természettudomány	47
5.évfolyam	47
6.évfolyam	47
Földrajz.....	48
7.évfolyam	48
8.évfolyam	48

Biológia	49
7.évfolyam	49
8.évfolyam	49
Kémia	50
7.évfolyam	50
8.évfolyam	51
Fizika.....	52
7.évfolyam	52
8.évfolyam	53
Digitális kultúra.....	55
3.évfolyam	55
4.évfolyam	56
5.évfolyam	57
6.évfolyam	58
7.évfolyam	58
8.évfolyam	59
Gazdasági és pénzügyi kultúra.....	61
8. évfolyam	61
Ének-zene	62
1.osztály	62
2.osztály	62
3.osztály	63
4.osztály	64
5.osztály	65
6.osztály	65
7.osztály	66
8.osztály	67
Technika és tervezés.....	67
1.évfolyam	67
2.évfolyam	68
3.évfolyam	68
4. évfolyam	68
5.évfolyam	69
6.évfolyam	69

7. évfolyam	70
Vizuális kultúra	70
1.évfolyam	70
2.évfolyam	72
3.évfolyam	72
4.évfolyam	73
5. évfolyam	73
6. évfolyam	74
7. évfolyam	74
8. évfolyam	74
Testnevelés.....	75
1.évfolyam	75
2.évfolyam	75
3.évfolyam	76
4. évfolyam	77
5.évfolyam	77
6.évfolyam	77
7. évfolyam	78
8.évfolyam	78

Magyar nyelv- és irodalom

1. évfolyam

Beszéd – és olvasás

- Tudjon tisztán, érthetően beszélni.
- Értse meg az egyszerű utasításokat, szóbeli közléseket.
- Alkalmazza a köszönés, megszólítás, kérdés tanult nyelvi fordulatait.
- Legyen képes a hang és a betű biztos felismerésére.
- Ismerje a magyar nyomtatott abc kis – és nagybetűit, helyesen alkalmazza azokat az olvasásban.
- Ismert tartalmú és gyakorolt rövid szöveget felkészülés után szótagolással vagy lassú folyamatossággal, szövegszerűen olvasson fel.
- Értse az olvasmányok tartalmát néma olvasás után.
- Legyen képes a tartalomra irányuló kérdéseket megválaszolni, egyszerű feladatokat megoldani.
- Tudjon emlékezetből két verset (Nemes-Nagy Ágnes, Csoóri Sándor,), két-három mondókát, népköltést, nyelvtörőt, találós kérdést.
- Olvasási hibáit segítségadással javítsa.

Írás – és helyesírás

- Ismerje és nevezze meg a betűelemeket.
- Ismerje és használja a magyar ábécé kisbetűinek írott alakját.
- Másoljon rövid szavakat, szókapcsolatokat és mondatokat írott és - nyomtatott mintáról is.
- Tudjon leírni kiejtéssel megegyező rövid (2-3 szótagból álló) szavakat.
- Tollbamondás után írjon rövid 2-3 szavas mondatokat.
- Jelölje a mondatkezdést és mondatzárást.
- Ismerje az időtartam és a j hang kétféle jelölési módját. A begyakorolt és leggyakrabban használt szavakban alkalmazza helyesen.
- Tudja megkülönböztetni a szöveget, a mondatot, a szót, a szótagot, a hangot és a betűt.
- Tudja a szavakat helyesen szótagokra bontani.

2. évfolyam

Beszéd – és olvasás

- Legyen képes ismert típusú írott utasítások megértésére, végrehajtására.
- Tudjon kérdésekre értelmes válaszokat megfogalmazni.
- Alkalmazza a mindennapi érintkezés nyelvi formáit, viselkedése legyen udvarias.
- Legyen képes a tanult memoriterek szöveghű elmondására; /József Attila, Móra Ferenc /
- Legyen képes a szavak, szó szerkezetek, rövid mondatok néma és hangos olvasására: legalább a szavak egyben tartásával.
- Tudja elmondani az olvasmányok tartalmát tanítói kérdésekre.
- Értse a cím és a szöveg közötti összefüggést, tudja azonosítani a helyszínt, a szereplőket, a konfliktust, és annak megoldását.
- Képes legyen a mesék, történetek szereplőinek cselekedeteiről kérdések megfogalmazására, véleményalkotásra.
- Tudja felkészülés után felolvasni a tartalmilag tisztázott és megértett szöveget.
- Képes legyen a felolvasott szöveg mondatokra tagolására: szünnettartás, levegővétel.
- Tudjon önállóan feldolgozni 8-10 soros, a tanulónak ismert témájú szöveget. illetve az ellenőrző kérdéseket megválaszolni.

Írás – és helyesírás

- Írása legyen rendezett, a betűket olvashatóan alakítsa és kapcsolja egymáshoz.
- Legyen képes az írott kis és nagybetűk nyelvi jeleinek felismerésére, helyeshasználatára.
- Ismerje az ábécérendet, egyszerűbb betűrendbe sorolást tudjon elvégezni.
- Ismerje fel a hosszú magán- és mássalhangzókat a beszédben.
- Alkalmazza a hosszú hangok jelölését az írásban.
- Ismerje fel és nevezze meg a tanult nyelvtani fogalmakat, szükség szerint idézze fel és alkalmazza a helyesírási szabályokat a begyakorolt szókészlet körében.
- Legyen képes rövid, fonetikusán írandó szavak hibátlan leírására látó-halló tollbamondás útján.
- Másoláskor ne vétsen írástechnikai hibát.
- Szöveg minta alapján képes legyen felismerni és kijavítani hibáit.
- Tudjon legalább 10-10 (össz:20) gyakran használt „j”-t és „ly”-t tartalmazó szót (egy- vagy kétagú szavak) helyesen leírni.
- Képes legyen 10 – 15 db „tj”, „lj”, „dj”, „nj”, „dt”, „ts” betűkapcsolatból származó összeolvadást vagy hasonulást tartalmazó szó megfigyelés utáni helyes leírására.
- Alkalmazza a mondatok helyes szavakra tagolását és nagybetűvel való kezdését.
- Helyesen alkalmazza a szavak elválasztását a szótagolás szabályai szerint.
- Ismerje fel a beszélői szándék szerint a kijelentő és kérdő mondatokat.

- Tudja jelölni mondatvégi írásjeleket a kijelentő és kérdő mondatoknál.

3. évfolyam

Olvasás, szövegértés

- Beszéljen értelmesen, alkalmazza a szóbeli kommunikáció alapvető szabályait.
- Értse meg az egyszerű magyarázatokat, utasításokat és társai közléseit.
- Értelmesen válaszoljon a kérdésekre.
- Használja a bemutatkozás, a felnőttek és a kortársak megszólításának és köszöntésének udvarias nyelvi formáit.
- Alkosson összefüggő mondatokat.
- Folyékony, automatizált olvasástechnikával rendelkezzen a hangos és a néma olvasás területén.
- Nevezze meg olvasmányai szerzőjét, szereplőit és azok tulajdonságait, magyarázza cselekedeteiket.
- Azonosítsa a történet idejét és helyszínét, a cselekmény kezdő- és végpontját, a cselekményelemek sorrendjét.
- Konkrét esetekben ismerje fel a mesére jellemző fordulatokat szókapcsolatokat, mesejellemtzőket.
- Az egyszerű szerkezetű mesék, mondák, legendák, elbeszélések, tartalmát időrendben, több összefüggő mondattal mondja el.
- Szöveghűen mondja el a memoritereket. Tudjon 2-3 verset.
- Tudjon képek alapján történetet megfogalmazni.
- Használja a fogalmazás témájának megfelelő szavakat és kifejezéseket.
- A tartalmi egységek kezdetét bekezdéssel jelölje.

Nyelvtan, helyesírás és szövegalkotás

- A tanító útmutatásai alapján javítsa ki fogalmazási és helyesírási hibáit.
- Tudja az írás eszközszintű használatát.
- Lendületesen, olvashatóan írjon.
- Ismerje fel, nevezze meg és jelölje megfelelően a tanult mondatfajtákat.
- Toldalékos formájukban, szövegben is ismerje fel, nevezze meg a tanult szófajokat.
- A mondatot nagybetűvel kezdje és a megfelelő írásjellel zárja.

- A begyakorolt szókészlet körében biztonsággal alkalmazza a tanult helyesírási szabályokat.

4. évfolyam

Olvasás, szövegértés

- Beszéljen értelmesen, alkalmazza a szóbeli kommunikáció alapvető szabályait.
- Értse meg az egyszerű magyarázatokat, utasításokat és társai közléseit.
- Értelmesen válaszoljon a kérdésekre.
- Használja a bemutatkozás, a felnőttek és a kortársak megszólításának és köszöntésének udvarias nyelvi formáit.
- Alkosson összefüggő mondatokat.
- Értse meg és használja a megismert állandósult szókapcsolatokat, szólásokat, közmondásokat.

Nyelvtan, helyesírás és szövegalkotás

- Tudjon készíteni a tanult fogalmazási ismeretek felhasználásával kb. egy oldal terjedelmű elbeszélő fogalmazást.
- A fogalmazás témájának megfelelő szavakat és kifejezéseket használjon.
- A tartalmi egységek kezdetét bekezdéssel jelölje.
- A tanító útmutatásai alapján javítja a fogalmazási és helyesírási hibáit.
- Képes megfelelő tempójú, lendületes írásra, írásbeli munkái rendezettek, olvashatóak.
- Ismerje fel a tanult szófajokat, és nevezze meg azokat szövegben is.
- Ismerje fel, és nevezze meg a tanult nyelvtani fogalmakat, használja a szabályokat.
- Ismerje fel, és nevezze meg és megfelelően jelölje a mondatfajtákat.
- A szöveggörnyezetnek megfelelően használja az igeidőket és az igekötőket.
- A mondatot nagybetűvel kezdje és írásjellel zárja.
- A begyakorolt szókészlet körében biztonsággal alkalmazza a tanult helyesírási szabályokat

5. évfolyam

Magyar nyelv

A tanulónak ismernie kell a jelek világát, a kommunikáció fogalmát és tényezőit, a kommunikáció nyelvi és nem nyelvi jeleit, a nyelv zenei kifejezőeszközeit.

A tanulónak ismernie kell a magyar hang- és betűkészletet, az ábécét; ismernie és alkalmaznia kell a betűrend és az elválasztás szabályait, ismernie és alkalmaznia kell helyesírásunk alapelveit: a kiejtés, a szóelemzés, a hagyomány és az egyszerűsítés elvét.

Ismernie kell az állandósult szókapcsolatokat (szóláshasonlatok, közmondások, szállóigék, köznyelvi metaforák).

A tanulónak ismernie kell a beszédhangok képzésének folyamatát, a beszédhangok csoportosításának alapjait.

Ismernie kell a magánhangzótörvényeket (hangrend és illeszkedés) és a mássalhangzótörvényeket (zöngésség és képzés helye szerinti részleges hasonulás; írásban jelöletlen és jelölt teljes hasonulás; összeolvadás, rövidülés, kiesés).

A tanulónak ismernie kell a szavak szerkezetét (egyszerű és összetett szavak), tisztában kell lennie a szótő és a toldalék (képző, jel, rag) fogalmával és funkciójával, képesnek kell lennie a felismerni és elkülöníteni őket.

A tanulónak ismernie kell a hangalak és a jelentés fogalmát, fel kell ismernie az egyjelentésű, a többjelentésű, az azonos alakú, a rokon értelmű, az ellentétes jelentésű, a hasonló alakú, a hangutánzó és a hangulatfestő szavakat.

A tanulónak tisztában kell lennie a hagyományos és digitális könyv- és könyvtárhasználat alapjaival, a sajtótermékek jellemző jegyeivel.

A tanulónak ismernie kell a természetes jelek, mesterséges jelek, jelrendszerek, feladó, címzett, üzenet, kód, csatorna, beszédhelyzet, arcjáték, gesztusok, testhelyzet, külső megjelenés, térköz; hangsúly, hanglejtés, tempó, hangerő, szünet, csend; megszólítás, bemutatkozás, bemutatás, kérdés, kérés, hang és betű, ábécé, helyesírási alapelv (kiejtés elve, szóelemzés elve, hagyomány elve, egyszerűsítés elve); elválasztás; állandósult szókapcsolat, szólás, szóláshasonlat, közmondás, szállóige, köznyelvi metafora; beszédhang, fonéma, magánhangzó, mássalhangzó, hangkapcsolódási szabályszerűségek; szó, szóelem; egyszerű szó, összetett szó, egyjelentésű, többjelentésű, hasonló alakú, ellentétes jelentésű, hangutánzó, hangulatfestő szavak, jelentésmező, elbeszélés, leírás, feleletterv, felelet, szóbeli beszámoló, vázlat, jellemzés, levél, elektronikus levél, könyvtár, katalógus, digitális adattár, sajtó, folyóirat, rovat fogalmát.

6. évfolyam

A tanulónak ismernie kell a szófajokat, illetve a szófajokhoz kapcsolódó helyesírási, nyelvhelyességi, szövegalkotási, szövegértési tudnivalókat; ismernie kell az ige fogalmát, az igeidőket, az igemódokat, az ige ragozását, a leggyakoribb igeképzőket, az igeek helyesírását; a határozószót, a főnevet, a köznevet, a tulajdonneveket, a személyneveket és helyesírásukat, a földrajzi neveket és helyesírásukat, az állatneveket, az égitestek nevét, a márkaneveket és helyesírásukat, az intézményneveket, a címek és díjak neveit és helyesírásukat, a melléknevet és a melléknevek helyesírását, a számnevet és a számnevek helyesírását, a névmásokat és a névmások helyesírását, a személyes és birtokos névmást, a kölcsönös és visszaható névmást, a mutató és kérdő névmást, a vonatkozó, a határozatlan és az általános névmást, az igeneveket, a főnévi, a melléknévi és a határozói igenevet, a viszonzyszavakat és a mondatzavakat.

Képesnek kell lennie a szófajok felismerésére és helyes leírására a mondatban és a szövegben.

A tanulónak ismernie kell a szó, szóelem, szófajok, ige, főnév, melléknév, számnév, határozószó, igenevek, névmások, viszonzyszavak, mondatzavak; a szójelentés, a metaforikus jelentés, a több szófajúság fogalmát.

7. évfolyam

A tanulónak ismernie kell az alkalmi beszéd, ünnepi beszéd, köszöntő, hozzászólás, felszólalás, kiselőadás, vita és érvelés jellegzetes vonásait, tisztában kell lennie a tömegkommunikáció

szerepével, feladataival, tájékoztató és véleményközlő műfajaival; a reklám, hirdetés, apróhirdetés tipikus jegyeivel.

A tanulónak képesnek kell lennie különböző szempontok szerint csoportosítani a mondatokat, tisztában kell lennie az állítmány, az alany, a tárgy, a határozók, a hely-, idő-, állapot- és módhatározó, az eszköz-, társ-, részes-, ok-, cél- és állandó határozó; a jelzők (minőség-, mennyiség-, birtokos és értelmező jelző) fogalmával, fel kell ismernie ezeket a mondatrészeket.

A tanulónak tudnia kell egyszerű mondatokat elemezni és azokról szerkezeti ábrát készíteni.

A tanulónak tisztában kell lennie az egyszerű mondat központosítására vonatkozó szabályokkal.

A tanulónak képesnek kell lennie a szórend és a mondatjelentés kapcsolatának vizsgálatára.

Ismernie kell a mellé- és alárendelő szó szerkezeteket.

A tanulónak ismernie kell a főbb szóalkotási módokat (szóösszetétel, szóképzés) és az összetett szavak helyesírására vonatkozó legfontosabb szabályokat.

A tanulónak ismernie kell a ritkább szóalkotási módokat (mozaikszók, ikerszók és szórövidülések).

A tanulónak ismernie kell társadalmi és földrajzi nyelvváltozatokat, tisztában kell lennie a köznyelv és csoportnyelv fogalmával.

A tanulónak ismernie kell a tömegkommunikáció, kommunikációs zavar, vélemény, vita, érv, cáfolat, hozzászólás, felszólalás, alkalmi beszéd, egyszerű szó, összetett szó, mondatrészek, szó szerkezetek (alárendelő: alanyos, tárgyas, határozós, jelzős; mellérendelő: kapcsolatos, ellentétes, választó, magyarázó, következtető); szóösszetétel, szóképzés, szórend, irodalmi nyelv, köznyelv, nyelvjárás, csoportnyelv, ifjúsági nyelv, jelnyelv fogalmát.

8. évfolyam

A tanulónak ismernie kell a szövegtípusok műfaji, retorikai és stilisztikai jellemzőit, a szöveg megszerkesztettségének jellegzetes jegyeit és a szöveg szerkezeti egységeit.

A tanulónak képesnek kell lennie különféle típusú szövegek megértésére és alkotására.

A tanulónak ismernie kell az összetett mondat, a mellérendelő összetett mondat, az alárendelő összetett mondat, a sajátos jelentés tartalmú mellékmondat, a többszörösen összetett mondat fogalmát, tisztában kell lennie az összetett mondat helyesírására és az idézésre vonatkozó szabályokkal.

Képesnek kell lennie az alárendelő és a mellérendelő összetett mondatok elkülönítésére.

A tanulónak ismernie kell a hír, interjú, riport, tudósítás műfaji sajátosságait.

A tanulónak rendelkeznie kell alapvető nyelvtörténeti ismeretekkel (nyelvek osztályozása nyelvtípusok szerint, nyelvünk eredete, nyelvrokonság, nyelvtörténet, nyelvemlékek, nyelvújítás).

A tanulónak képesnek kell lennie nyelv állandóságának és változásának megfigyelésére különböző korok szövegeiben; régi kifejezések, jövevényszavak gyűjtésére irodalmi és beszélt nyelvi szövegekből; a nyelvújítás és a nyelvújítók néhány szóalkotási módjának megismerésére,

a magyar nyelv eredetének, a nyelvrokonság hipotéziseinek megismerésére.

A tanulónak ismernie kell a lineáris és nem lineáris, hagyományos és digitális szövegek jellegzetességeit.

A tanulónak ismernie kell az összetett mondat, alárendelés, mellérendelés, logikai viszonyok; idézet, idézés, rovásírás, nyelvemlék, nyelvújítás, nyelvcsalád, nyelvrokonság, jövevényszó, szöveg, hagyományos szöveg, digitális szöveg, lineáris szöveg, nem lineáris szöveg fogalmát.

Irodalom

5. évfolyam

A tanulónak képesnek kell lennie a különböző korokban keletkezett, különböző műfajú szövegek tematikus rokonságának, problémafelvetéseinek tanulmányozására, illetve a korábban megismert műfajokhoz (mese, monda) kapcsolódó elemzési szempontok alkalmazására a hasonló témájú szövegekben. Képesnek kell lennie továbbá személyes véleménymegfogalmazására a szövegekben felvetett problémákról.

A tanulónak képesnek kell lenni a tájhoz, a környezethez fűződő érzéseket, gondolatokat kifejezőszövegek megértésére, összehasonlítására; a táj- és környezetfestés eszközeiként szolgáló nyelvi formák, valamint a nyelv változó természetének megfigyelésére; a különböző korszakokban született szövegek nyelvi eltéréseinek összevetésére; az irodalmi szövegek keletkezéséhez, megértéséhez, tartalmához kapcsolódó földrajzi kérdések átgondolására, megbeszélésére.

Képesnek kell lennie irodalmi atlasz vagy térkép használatára, a szövegek vizuális értését erősítő ábrák, illusztrációk készítésére különböző technikákkal.

A tanulónak képesnek kell lennie az életkorának megfelelő tempóban olvasni a tankönyv prózai és verses szövegeit, az ismert szövegeket tudnia kell értelmezni. Fel kell tudnia sorolni néhányat az év során tanult művek közül címmel és szerzővel együtt. Képesnek kell lennie az adott műcímhez szerzőt (író, költőt) rendelni, a tanult írók, költők nevéhez egy-egy mű címét társítani (például Petőfi: János vitéz, Alföld, Egy estém otthon, Arany: Családi kör, Molnár Ferenc: A Pál utcai fiúk stb.). A tanulónak ismernie kell és képesnek kell lennie vázlatosan ismertetni a tanév során megismert alkotások tartalmát (mesék, János vitéz, A Pál utcai fiúk stb.), fel kell ismernie a költői képeket (hasonlat, metafora, megszemélyesítés stb.), el kell tudnia mondania az év során kijelölt memoritereket, képesnek kell lennie 8-10 mondatban összefüggően leírni egy történetet.

Ismernie kell a népmese, mese, mesealak, meseformálás, meseszám, kaland, motívum, dal, életkép, idill, lírai én, verses epika, elbeszélő költemény; ütemhangsúlyos verselés, verssor; felező tizenkettes, páros rím; hasonlat, metafora, megszemélyesítés; párhuzam, ellentét, felsorolás, felkiáltás, kérdés, ismétlés; dialógus, monológ, hagyomány, napló, személyesség, tájleírás, téma, útleírás, kortárs, előkészítés, cselekmény, fordulat, bonyodalom, tetőpont, megoldás, végkifejlet, helyszín, főszereplő, mellékszereplő, regény, ifjúsági regény, karakter, személyiség, közönség fogalmát.

6. évfolyam

A tanulónak képesnek kell lennie az olvasott szövegek szereplőiről, a megjelenített élethelyzetekről szóban és írásban véleményt megfogalmazni. Képesnek kell lennie a különböző korokban és műfajokban megjelenő témák nyelvi formáinak elkülönítésére, a különböző korszakokban született szövegek nyelvi eltéréseinek összevetésére, az irodalmi szövegek keletkezéséhez, megértéséhez, tartalmához kapcsolódó történelmi, földrajzi kérdések átgondolására és megbeszélésére, kisebb projekt munkák, a szövegekhez kapcsolódó közös kutatási feladatok elvégzésére.

Képesnek kell lennie továbbá az olvasott szöveg szereplőinek érzelmeiről, gondolatairól, az élethelyzetekről vélemény megfogalmazására szóban és írásban; a szeretet, szerelem, hazaszeretet különböző példáit kifejező szövegek megértésére és összehasonlítására.

A tanulónak képesnek kell lennie az életkorának megfelelő tempóban olvasni a tankönyv prózai és verses szövegeit, az ismert szövegeket tudnia kell értelmezni. Fel kell tudnia sorolni néhányat az év során tanult művek közül címmel és szerzővel együtt. Képesnek kell lennie az adott műcímhez szerzőt (író, költőt) rendelni, a tanult írók, költők nevéhez egy-egy mű címét társítani (például Arany János: A walesi bárdok, Fazekas Mihály: Lúdas Matyi). A tanulónak ismernie kell és képesnek kell lennie vázlatosan ismertetni a tanév során megismert alkotások tartalmát (például mondák, Toldi stb.), fel kell ismernie a költői képeket (hasonlat, metafora, megszemélyesítés stb.), el kell tudnia mondani az év során kijelölt memoriterek, képesnek kell lennie egy 10-12 mondatból álló szöveget alkotni írásban (elbeszélés, leírás, jellemzés stb.). Ismernie kell a próbatétel, ismétlődő motívum, időmértékes verselés, vándortéma; daktilus, spondeus, hexameter; epigramma, ballada, vígballada, népballada, műballada, balladai homály, kihagyás, monda, rege, legenda, verses epika, elbeszélő költemény; előhang, epizód, késleltetés; allegória; fokozás, túlzás, megszólítás, mottó, páros rím, hangsúly, tiszta rím és asszonánc, beszélő, elbeszélő, próbatétel, jellemzési módok, líra, lírai alany, lírai én, téma, motívum; versforma, rímszerkezet, keresztrím, alliteráció; dal, népdal fogalmát.

7. évfolyam

A tanulónak képesnek kell lennie a középkorban és a reneszánsz korában, illetve a klasszicizmus és a romantika korában keletkezett irodalmi szövegek olvasására és értelmezésére; a reneszánsz világnézet értelmezésére, a reformáció és az anyanyelvi kultúra összefüggésének felismerésére, a reneszánsz irodalom alkotóinak, műfajainak, jellegzetes motívumainak megismerésére, a reneszánsz drámaalkotások elkülönítésére, egy-egy adott mű különböző művészeti ágakban és médiumokban megjelenő adaptációjának összehasonlítására, a nemzeti hagyományunk szempontjából szimbolikus irodalmi szövegek megismerésére, a barokk jellegzetes műfajainak és stílusjegyeinek megismerésére.

Képesnek kell lennie alapvető hangulatok, beszélői attitűdök, modalitások felismerésére, például vidám, könnyed, humoros, ironikus, emelkedett, fennkölt, meghitt, idilli.

Képesnek kell lennie néhány alapvető lírai műfaj jellemző darabjának (pl.: dal, himnusz, epigramma, óda), illetve a novella és a regény műfaji sajátosságai felismerésére.

A tanulónak képesnek kell lennie az életkorának megfelelő tempóban olvasni a tankönyv prózai és verses szövegeit, az ismert szövegeket tudnia kell értelmezni. Fel kell tudnia sorolni néhányat az év során tanult művek közül címmel és szerzővel együtt. Képesnek kell lennie az adott műcímhez szerzőt (író, költőt) rendelni, a tanult írók, költők nevéhez egy-egy mű címét társítani (Kölcsy Ferenc: Himnusz, Vörösmarty Mihály: Szózat stb.). A tanulónak ismernie kell és képesnek kell lennie vázlatosan ismertetni a tanév során megismert alkotások tartalmát, fel kell ismernie a költői képeket (hasonlat, metafora, megszemélyesítés stb.), el kell tudni mondani az év során kijelölt memoriterek, képesnek kell lennie egy 10-12 mondatból álló írásbeli szöveget alkotni (elbeszélés, leírás, jellemzés stb.).

Képesnek kell lennie az epikai művek cselekményének ismertetésére az elbeszélés időkezelésének megfigyelésével (pl. egyenes vagy fordított időrend, késleltetés, összefoglalás, időbeli ugrások stb.), illetve az elbeszélt világ főbb jellemzőinek összefoglalása (pl. realista, romantikus, varázslatos, egy- vagy többszintű világ).

A tanulónak ismernie kell a középkor, román stílus, gótika, egyházi kultúra, lovagi kultúra, lovagi éretny, trubadúrok, intelem (parainesis), kódex, iniciálé, miniatúr, kuruc kor, toborzódal, bujdosóének, siratóének, levél, emlékirat, romantika; közösségi emlékezet, önazonosság; szállóige, szónoklat, humor, óda, elégia, dal, himnusz, epigramma, kisépika, anekdota, novella, elbeszélés, történet és elbeszélés, előre- és visszautalás, késleltetés, epizód, jelenet, leírás, kihagyás fogalmát.

8. évfolyam

A tanulónak tisztában kell lennie a 20. század elejének epikai sokszínűségével, képesnek kell lennie meghatározni a történelmi regény, idill, iskolaregény, fejlődésregény; népies regény; paródia; lírai novella, realista novella legfontosabb jellegzetességeit. Az életkorának megfelelően képesnek kell lennie a novellák és regényrészletek szövegközpontú elemzésére. Készen kell lennie a színpadi hatáskeltés eszközeinek vizsgálatára, a drámákban megjelenő döntési helyzetek, motivációk, konfliktusok felismerésére, vizsgálatára, megvitatására, a dráma cselekményének megértésére, rekonstruálására szerkezeti vázlat segítségével; a komikum, a humor tartalmi és nyelvi jellemzőinek megismerésére, a monológ és a dialógus szerepének megkülönböztetésére.

Készen kell lennie megfigyelni a történelmi traumák megjelenését az irodalmi alkotásokban; a diktatúrák és áldozatok, erkölcsi dilemmák és konfliktusok ábrázolását a hatalom és a kiszolgáltatott egyének között.

A tanulónak képesnek kell lennie az életkorának megfelelő tempóban olvasni a tankönyv prózai és verses szövegeit, az ismert szövegeket tudnia kell értelmezni. Fel kell tudnia sorolni néhányat az év során tanult művek közül címmel és szerzővel együtt. Készen kell lennie az adott műcímhez szerzőt (író, költőt) rendelni, a tanult írók, költők nevéhez egy-egy mű címét társítani (Ady Endre: Góg és Magóg fia vagyok én..., Kosztolányi Dezső: Mostan színes tintákról álmodom stb.). A tanulónak ismernie kell és képesnek kell lennie vázlatosan ismertetni a tanév során megismert alkotások tartalmát (pl.: Karinthy Frigyes: Röhög az egész osztály), fel kell ismernie a költői képeket (hasonlat, metafora, megszemélyesítés stb.), el kell tudnia mondania az év során kijelölt memoritereket, képesnek kell lennie egy 10-12 mondatból álló írásbeli szöveg megalkotására.

A tanulónak ismernie kell a metonímia, szimbólum; anafora, lírai önéletrajz, népies dal, egyperces, groteszk, humor, dráma mint műnem, tragédia, komédia, színház; a drámai szerkezet, alapszituáció, bonyodalom, konfliktus, tetőpont, megoldás; monológ, dialógus, tér- és időviszonyok; drámai szerepkörök, szereplők rendszere, jellemtípus, jellemfejlődés, szolidaritás, holokauszt, koncentrációs tábor, diktatúra, forradalom, szovjet megszállás, emigráció, emigráns irodalom, szórakoztató irodalom, manipuláció és hitelesség, krimi, detektívregény fogalmát.

Matematika

1. évfolyam

- A tulajdonságok változásának felismerése, adott elemeket elrendez választott és megadott szempont szerint is.
- Értelmezi, elképzei, megjeleníti a szöveges feladatban megfogalmazott hétköznapi szituációt, szöveges feladatokban megfogalmazott hétköznapi problémát megold matematikai ismeretei segítségével (rajz, nyitott mondat, számolás, szöveges válasz).
- Érti és helyesen használja a több, kevesebb, ugyanannyi relációkat halmazok elemszámával kapcsolatban, valamint a kisebb, nagyobb, ugyanakkora relációkat a megismert mennyiségekkel (hosszúság, tömeg, űrtartalom, idő, terület, pénz) kapcsolatban 20-as

számkörben. Mennyiségi viszonyok jelölése nyíllal vagy a $<$, $>$, $=$ jelekkel.

– Megszámlál és leszámlál; adott (alkalmilag választott vagy szabványos) egységgel meg- és

kimér a 20-as számkörben.

– Számok többfelé bontása 20-ig. Számok, műveletes alakban megadott számok (például: $2+3$; $10-3$; $20:2$, $5\cdot 2$) helyének megkeresése a számegyenesen 20-as számkörben. Számok,

mennyiségek nagyság szerinti sorba rendezése. Számok egyes, tízes szomszédainak ismerete,

megnevezése 20-as számkörben. Párosság és páratlanság fogalmának.

– Számjelek olvasása, írása 20-as számkörben.

– Összeadás és kivonás 20-as számkörben

– Mennyiségek becslése, megmérése, kimérése szabványmértékegységek közül a következőkkel: cm, dm, m; dl, l; kg. Az időmérés egységeinek megismerése: óra, perc, másodperc.

– A sorozatban, táblázatban, gépjátékokban felismert összefüggést megfogalmazza saját szavaival, nyíljelöléssel vagy nyitott mondattal.

– Különbséget tesz testek és síkidomok között. Háromszögek, négyszögek, körlapok felismerése, kiválogatása, megnevezése.

2. évfolyam

- Megfogalmazza a halmazábra egyes részeibe kerülő elemek közös, meghatározó tulajdonságát; helyesen használja a logikai „nem” és a logikai „és” szavakat, valamint a velük azonos értelmű kifejezéseket.

– Adatok gyűjtése, lényeges adatok kiemelése. Ábrázolás, nyitott mondat, számolás, szöveges

válasz. Nyelvileg és matematikailag helyes válasz megfogalmazása.

– Érti és helyesen használja a több, kevesebb, ugyanannyi relációkat halmazok elemszámával

kapcsolatban, valamint a kisebb, nagyobb, ugyanakkora relációkat a megismert mennyiségekkel (hosszúság, tömeg, űrtartalom, idő, terület, pénz) kapcsolatban 100-as számkörben.

– Meg- és leszámlálások valahányasával, például kettesével, tízesével, ötösével 100-as számkörben eszközökkel (például: hétköznapi tárgyak, abakusz, pénz) és eszközök nélkül.

– Becslés, becslés ellenőrzése párosítással, összeméréssel.

– Számok, műveletes alakban megadott számok (például: $2+3$; $10-3$; $20:2$, $5\cdot 2$) helyének

megkeresése a számegyenesen 100-as számkörben.

- Számok egyes, tízes szomszédainak ismerete, megnevezése 100-as számkörben.
- Számokat jellemez tartalmi és formai tulajdonságokkal.
- Ismeri a római számjelek közül az I, V, X jeleket, hétköznapi helyzetekben felismeri az ezekkel képzett számokat.
- Érti a számok számjegyeinek helyi, alaki, valódi értékét.
- Mennyiségek becslése, megmérése, kimérése szabványmértékegységek közül a következőkkel: cm, dm, m; dl, l; kg.
- Időbeli tájékozódás, időbeli periódusok megismerése, használata.
- Helyesen értelmezi a 100-as számkörben az összeadást, a kivonást, a szorzást, a bennfoglaló és az egyenlő részekre osztást. Érti a szorzó- és bennfoglaló táblák kapcsolatát. 100-as számkörben a tanult műveleteket elvégzi.
- Különbséget tesz testek és síkidomok között, kiválasztja megadott síkidomok közül a sokszögeket. Megnevezi megfigyelt tulajdonságai alapján a téglatestet, kockát, téglalapot, négyzetet.

3. évfolyam

- Megfogalmazza a halmazábra egyes részeibe kerülő elemek közös, meghatározó tulajdonságát; helyesen használja a logikai „nem” és a logikai „és” szavakat, valamint a velük azonos értelmű kifejezéseket.
- Hétköznapi helyzetekben, tevékenységek során felmerülő problémahelyzet felismerése, arra megoldás keresése. Hiányzó információk pótlása méréssel, számlálással, információgyűjtéssel.
- Hétköznapi felmerülő matematikai tartalmú problémákkal kapcsolatos szöveges feladatok értelmezése, megoldása (például: bajnokság, időbeosztás, vásárlás, sütés-főzés). Adatok különböző típusainak megkülönböztetése, például: felesleges, hiányos. Szöveges feladatok alkotása hétköznapi szituációkra, adott matematikai modellhez, számfeladathoz.
- Megszámol és leszámol; adott (alkalmilag választott vagy szabványos) egységgel meg- és kimér a 1000-es számkörben. Becslési módszerek ismerete, közelítő számítás, kerekítés.
- Megnevezi a 1000-es számkör számainak egyes, tízes, száz, ezres szomszédjait, tízesekre, százakra, ezresekre kerekített értékét. Helyesen írja és olvassa a számokat a tízes számrendszerben 1 000-ig.

- Számok tartalmi, formai jellemzése, egymáshoz való viszonyuk kifejezése.
- Összeveti azonos egységgel mért mennyiség és mérőszáma nagyságát, összeveti ugyanannak a mennyiségnek a különböző egységekkel való mérésekor kapott mérőszámait. Megméri különböző sokszögek területét különböző egységekkel. Területet mér különböző egységekkel lefedéssel vagy darabolással.
- Összeadás és kivonás, szorzás és osztás értelmezései és kapcsolatuk 1000-es számkörben.
- A műveletekben szereplő számok megnevezésének ismerete, megértése: tényezők, szorzat, osztandó, osztó, hányados, maradék. Zárójel használata konkrét esetekben.
- Hiányos művelet és műveletsorok megoldása az eredmény ismeretében a művelet megfordításával is 1000-ig. Műveletek közötti kapcsolatok megfigyelése. Alkalmazása ellenőrzéshez és a számolási módok egyszerűsítésére. alkalmazza a számolást könnyítő eljárásokat.
- Helyesen végzi el az írásbeli összeadást, kivonást.
- Helyesen végzi el az írásbeli szorzást egyjegyű szorzóval, megoldását értelmezi, ellenőrzi.
- Az egész egyenlő részekre osztása, az egységtörtek értelmezése, megnevezése. Egészek és törtrészek kirakása, megjelenítése más törtrészekkel.
- A negatív egész számokat irányított mennyiségként (hőmérséklet, tengerszint alatti magasság, idő) és hiányként (adósság) értelmezi. Nagyság szerint összehasonlítja a természetes számokat és a negatív egész számokat a használt modellen belül.
- Minta alapján létrehoz térbeli, síkbeli alkotásokat. Megnevezi a téglatest lapjainak alakját, felismeri a téglatesten az egybevágó lapokat, megkülönbözteti a téglatesten az éleket, csúcsokat. Sokszögek oldalait és csúcsait megszámlálja.
- Tükörkép alkotása különböző eszközökkel síkban; tükrös és nem tükrös alakzatok létrehozása (tükörrel, másolópapírral).
- Egyszerű diagramról adatok, összefüggések leolvasása.

4. évfolyam

- Megfogalmaz adott halmazra vonatkozó állításokat; értelemszerűen használja a „mindegyik”, „nem mindegyik”, „van köztük...”, „egyik sem...” és a velük rokon jelentésű szavakat.
- Egy-, kétlépéses alpműveletekkel leírható szöveges feladatok megoldása.
- Megszámlál és leszámlál; adott (alkalmilag választott vagy szabványos) egységgel meg- és

kimér a 10 000-es számkörben; oda-vissza számlál kerek tízesekkel, százassal, ezresekkel.

- Megtalálja a számok helyét, közelítő helyét egyszerű számegyenesen, számtáblázatokban, a számegyenesnek ugyanahhoz a pontjához rendeli a számokat különféle alakjukban a 10 000-es számkörben. Megnevezi a 10 000-es számkör számainak egyes, tízes, száz, ezres szomszédjait, tízesekre, százassal, ezresekre kerekített értékét.
- A római számjelek közül az I, V, X jelek, valamint az ezekből képezhető számok írása, olvasása a hétköznapi helyzetekben, például: óra, keltezés, kerületek jelölése.
- Érti a számok számjegyeinek helyi, alaki, valódi értékét.
- Helyesen írja és olvassa a számokat a tízes számrendszerben 10 000-ig.
- Helyesen használja a hosszúságmérés, az űrtartalom mérés és a tömeg mérés szabványegységei közül a következőket: mm, cm, dm, m, km; ml, cl, dl, l; g, dkg, kg. Ismeri az idő mérés szabványegységeit: az órát, a percet, a másodpercet, a napot, a hetet, a hónapot, az évet. Ismer hazai pénzcímleteket 10 000-es számkörben.
- Helyesen értelmezi a 10 000-es számkörben az összeadást, a kivonást, a szorzást, a bennfoglaló és az egyenlő részekre osztás.
- Helyesen végzi el az írásbeli összeadást, kivonást.
- Helyesen végzi el az írásbeli szorzást egy- és kétjegyű szorzóval, az írásbeli osztást egyjegyű osztóval. Elvégzi a feladathoz szükséges észszerű becslést, mérlegeli a becslés során kapott eredményt. Megoldását értelmezi, ellenőrzi.
- Tevékenységekkel megjelenít egységtörteket és azok többszöröseit különféle mennyiségek és többféle egységválasztás esetén.
- Nagyság szerint összehasonlítja a természetes számokat és a negatív egész számokat a használt modellen belül.
- Testek, síkbeli alakzatokat jellemez megfigyelt tulajdonságok alapján.
- Irányokat, távolságokat jelölő szavak használata térben és síkban.
- A sorozatban, táblázatban, gépjátékokban felismert összefüggést megfogalmazza saját szavaival, nyíljelöléssel vagy nyitott mondattal.

5. évfolyam

- Számkörbővítés; fejben számolás százezres számkörben kerek ezresekkel; analógiák alkalmazása
- Természetes számok összeadása, kivonása és szorzása írásban

- Írásbeli osztás algoritmus a kétjegyű természetes számmal
- Írásbeli osztás legfeljebb kétjegyű természetes számmal gyakorlati feladatok megoldása során; a hányados becslése
- A műveleti sorrendre és a zárójelezésre vonatkozó szabályok ismerete és helyes alkalmazása fejből, írásban
- Negatív számok a gyakorlatban: adósság, tengerszint alatti mélység, fagypon alatti hőmérséklet
- Egész számok ismerete, összehasonlítása, ábrázolása számegyenesen.
- Ellentett, abszolút érték fogalmának ismerete és alkalmazása
- Alapműveletek értelmezése tárgyi tevékenységek, ábrázolások alapján a számkörbővítés során
- Alapműveletek elvégzése az egész számok körében
- Egyszerű szöveges feladat matematikai tartalmának felismerése, és az annak megfelelő művelet sor felírása
- A gyakorlati problémákban előforduló mennyiségek becslése
- Az alapműveletek tulajdonságainak (felcserélhetőség, csoportosíthatóság, széttagolhatóság) ismerete és alkalmazása a gyakorlatban
- Zárójeleket tartalmazó művelet sorok átalakítása, kiszámolása a természetes számok körében
- Kapott eredmény ellenőrzése; észszerű kerekítés
- Törtrészek ábrázolása, törtrészeknek megfelelő törtszámok meghatározása
- Törtek összehasonlítása, egyszerűsítés, bővítés
- Különböző alakokban írt egyenlő törtek felismerése
- Számok helyi értékes írása tizedes törtek esetén
- Számok ábrázolása számegyenesen
- Alapműveletek értelmezése tárgyi tevékenységek, ábrázolások alapján
- Reciprok fogalmának ismerete és alkalmazása
- Alapműveletek elvégzése a közönséges törtek körében
- Tizedes törtek összeadása, kivonása és szorzása írásban
- Tizedes törtek írásbeli osztása legfeljebb két tizedes jegyet tartalmazó számmal gyakorlati feladatok megoldása során; a hányados becslése
- Egyenes arányosság felismerése hétköznapi helyzetekben
- Az egyenesen arányos mennyiségek felismert tulajdonságainak alkalmazása konkrét gyakorlati feladatok megoldásában

- Az egyenes arányosság és a mérés kapcsolatának felismerése
- Hosszúság, tömeg, idő szabványmértékegységeinek ismerete
- Az ismert szabványmértékegységek átváltása helyi értékes gondolkodás alapján
- Törtreshátszámítási feladatok az egyenesen arányos mennyiségek kapcsolatainak alkalmazásával
- Matematikai tartalmú egyszerű szöveges feladatok megoldása különféle módszerekkel, például szakaszos ábrázolással, visszafelé gondolkodással
- Gazdasági területekről vett egyszerű szöveges feladatok megoldása különféle módszerekkel, például szakaszos ábrázolással, visszafelé gondolkodással
- A mindennapi életből vett egyszerű szöveges feladatok megoldása különféle módszerekkel, például szakaszos ábrázolással, visszafelé gondolkodással
- A megoldás ellenőrzése
- Gyakorlati problémákban előforduló mennyiségek becslése
- A matematikából és a mindennapi életből vett megfeleltetések legalább egy lehetséges szabályának megadása
- A matematikából és a mindennapi életből vett megfeleltetések tulajdonságainak megfigyelése, elemzése
- Tájékozódás térképen, nézőtérén, sakktáblán és a koordináta-rendszerben
- Sorozatok létrehozása számokból, jelekből, alakzatokból
- Szabálykövetés ritmusban, rajzban, számolásban
- Sorozatok adott szabály szerinti folytatása
- Adott sorozat esetén legalább egy szabály felismerése és megfogalmazása
- Szögtartomány ismerete; összehasonlítás, csoportosítás; szögmérés
- Terület, térfogat és űrtartalom mérése gyakorlati helyzetekben alkalmi és szabványegységekkel a természetes és az épített környezetben
- Téglalap, négyzet területének, területének kiszámítása
- Sokszögek területének meghatározása átdarabolással
- Téglatest, kocka alakú tárgyak felszínének és térfogatának mérése a természetes és az épített környezetben
- Téglatest, kocka alakú tárgyak felszínének és térfogatának kiszámítása
- Környezetünk tárgyaiban a geometriai alakzatok felfedezése
- Síkbeli görbék közül a kör kiválasztása
- Egyenes, félegyenes és szakasz megkülönböztetése
- Síkbeli alakzatok közül a sokszögek kiválasztása

- Háromszögek tulajdonságainak ismerete és alkalmazása: belső szögek összege, háromszögegyenlőtlenség
- Tengelyesen szimmetrikus háromszögek ismerete
- Háromszögek csoportosítása szögeik és oldalaiik szerint
- Téglalap és négyzet tulajdonságainak ismerete, alkalmazása
- Tapasztalatszerzés síkbeli mozgásokról gyakorlati helyzetekben
- Egybevágó alakzatok felismerése a természetes és az épített környezetben
- Tengelyesen szimmetrikus alakzatok felismerése a természetes és az épített környezetben
- Alapszerkesztések: szakaszfelező merőleges, merőleges és párhuzamos egyenesek szerkesztése;
- Adatokat, táblázatokat és diagramokat tartalmazó források felkutatása (például háztartás, sport, egészséges életmód, gazdálkodás)
- A táblázatok adatainak értelmezése és ábrázolása (oszlopdiagram, kördiagram, vonaldiagram, pontdiagram) kisméretű mintán
- A hétköznapi életből gyűjtött adatok táblázatba rendezése, ábrázolása hagyományos és digitális eszközökkel kisméretű minta esetén
- Azonos adathalmazon alapuló kördiagram és oszlopdiagram összehasonlítása becslés alapján kisméretű minta esetén
- Táblázatból adatgyűjtés adott szempont szerint
- Átlag fogalmának ismerete, alkalmazása

6. évfolyam

- Számok helyi értékes írásmódjának megértése különböző alapú számrendszerekben csoportosítást, leltározást, helyiérték-táblázatba rögzítést tartalmazó feladatokon keresztül
- Számok helyi értékes írásmódjának használata nagy számok esetében
- Római számok írása, olvasása a következő jelekkel: I, V, X, L, C, D, M
- Osztók, többszörösök meghatározása; két szám közös osztóinak meghatározása; közös többszörösök meghatározása
- 2-vel, 3-mal, 4-gyel, 5-tel, 6-tal, 9-cel, 10-zel, 100-zal való oszthatósági szabályok ismerete és alkalmazása
- A természetes számok csoportosítása osztóiik száma alapján és adott számmal való osztási maradékuk szerint
- Számkörbővítés; fejben számolás százezres számkörben kerek ezresekkel; analógiák

alkalmazása

- Természetes számok összeadása, kivonása és szorzása írásban
- Írásbeli osztás algoritmus a kétjegyű természetes számmal
- Írásbeli osztás legfeljebb kétjegyű természetes számmal gyakorlati feladatok megoldása során; a hányados becslése
- A műveleti sorrendre és a zárójelezésre vonatkozó szabályok ismerete és helyes alkalmazása fejben, írásban és géppel számolás esetén
- Egyszerű szöveges feladat matematikai tartalmának felismerése, és az annak megfelelő művelet sor felírása
- A gyakorlati problémákban előforduló mennyiségek becslése
- Az alpműveletek tulajdonságainak (felcserélhetőség, csoportosíthatóság, széttagolhatóság) ismerete és alkalmazása a gyakorlatban
- Zárójeleket tartalmazó művelet sorok átalakítása, kiszámolása a természetes számok körében
- Kapott eredmény ellenőrzése; észszerű kerekítés
- Negatív számok a gyakorlatban: adósság, tengerszint alatti mélység, fagypont alatti hőmérséklet
- Egész számok ismerete, összehasonlítása, ábrázolása számegyenesen. Ellentett, abszolút érték fogalmának ismerete és alkalmazása
- Alpműveletek értelmezése tárgyi tevékenységek, ábrázolások alapján a számkörbővítés során
- Alpműveletek elvégzése az egész számok körében
- Az alpműveletek tulajdonságainak (felcserélhetőség, csoportosíthatóság, széttagolhatóság) ismerete és alkalmazása a gyakorlatban
- A műveleti sorrendre és a zárójelezésre vonatkozó szabályok ismerete és helyes alkalmazása fejben, írásban és géppel számolás esetén
- Egyszerű szöveges feladat matematikai tartalmának felismerése, és az annak megfelelő művelet sor felírása
- Gyakorlati problémákban előforduló mennyiségek becslése
- Kapott eredmény ellenőrzése; észszerű kerekítés
- Tört részek ábrázolása, tört részeknek megfelelő törtszámok meghatározása
- Törtek összehasonlítása, egyszerűsítés, bővítés
- Különböző alakokban írt egyenlő törtek felismerése
- Számok helyi értékes írása tizedes törtek esetén

- Számok ábrázolása számegyenesen
- Alapműveletek értelmezése tárgyi tevékenységek, ábrázolások alapján
- Reciprok fogalmának ismerete és alkalmazása
- Alapműveletek elvégzése a közönséges törtek körében
- Tizedes törtek összeadása, kivonása és szorzása írásban
- Tizedes törtek írásbeli osztása legfeljebb két tizedes jegyet tartalmazó számmal
gyakorlati feladatok megoldása során; a hányados becslése
- Egyenes arányosság felismerése hétköznapi helyzetekben
- Az egyenesen arányos mennyiségek felismert tulajdonságainak alkalmazása konkrét
gyakorlati feladatok megoldásában
- Az egyenes arányosság és a mérés kapcsolatának felismerése
- Hosszúság, űrtartalom, tömeg, idő szabványmértékegységeinek ismerete
- Az ismert szabványmértékegységek átváltása helyi értékes gondolkodás alapján
- Törtreszkiszámítási feladatok az egyenesen arányos mennyiségek kapcsolatainak
alkalmazásával
- Századrész és százalék elnevezések párhuzamos használata gyakorlati helyzetekben
- Matematikai tartalmú egyszerű szöveges feladatok megoldása különféle módszerekkel,
például szakaszos ábrázolással, visszafelé gondolkodással
- Gazdasági területekről vett egyszerű szöveges feladatok megoldása különféle
módszerekkel, például szakaszos ábrázolással, visszafelé gondolkodással
- A mindennapi életből vett egyszerű szöveges feladatok megoldása különféle
módszerekkel, például szakaszos ábrázolással, visszafelé gondolkodással
- A megoldás ellenőrzése
- Gyakorlati problémákban előforduló mennyiségek becslése
- A matematikából és a mindennapi életből vett megfeleltetések legalább egy lehetséges
szabályának megadása
- A matematikából és a mindennapi életből vett megfeleltetések tulajdonságainak
megfigyelése, elemzése
- Tájékozódás térképen, nézőtéren, sakktáblán és a koordináta-rendszerben
- Sorozatok létrehozása számokból, jelekből, alakzatokból
- Szabálykövetés ritmusban, rajzban,
számolásban
- Sorozatok adott szabály szerinti folytatása
- Adott sorozat esetén legalább egy szabály felismerése és megfogalmazása

- meghatározza háromszögek és speciális négyszögek kerületét, területét;
- ismeri az idő, a tömeg, a hosszúság, a terület, a térfogat és az űrtartalom szabványmértékegységeit, használja azokat mérések és számítások esetén;
- egyenes hasáb, téglatest, kocka alakú tárgyak felszínét és térfogatát méréssel megadja, egyenes hasáb felszínét és térfogatát képlet segítségével kiszámolja; a képleteket megalapozó összefüggéseket érti.
- Terület, térfogat és űrtartalom mérése gyakorlati helyzetekben alkalmi és szabványegységekkel a természetes és az épített környezetben
- Téglalap, négyzet és háromszög kerületének, területének mérése a természetes és az épített környezetben
- Téglalap, négyzet kerületének, területének kiszámítása
- Sokszögek területének meghatározása átdarabolással
- Téglatest, kocka alakú tárgyak felszínének és térfogatának mérése a természetes és az épített környezetben
- Téglatest, kocka alakú tárgyak felszínének és térfogatának kiszámítása
- Környezetünk tárgyaiban a geometriai alakzatok felfedezése
- Síkbeli görbék közül a kör kiválasztása
- Egyenes, félegyenes és szakasz megkülönböztetése
- Síkbeli alakzatok közül a sokszögek kiválasztása
- Háromszögek tulajdonságainak ismerete és alkalmazása: belső szögek összege, háromszögegyenlőtlenség
- Tengelyesen szimmetrikus háromszögek ismerete
- Háromszögek csoportosítása szögeik és oldalaik szerint
- Téglalap és négyzet tulajdonságainak ismerete, alkalmazása
- Tapasztalatszerzés síkbeli mozgásokról gyakorlati helyzetekben
- Egybevágó alakzatok felismerése a természetes és az épített környezetben
- Tengelyes tükrözés ismerete és alkalmazása
- Tengelyesen szimmetrikus alakzatok felismerése a természetes és az épített környezetben
- Alakzatok tengelyes tükröképének megszerkesztése
- Alapszerkesztések: szakaszfelező merőleges, merőleges és párhuzamos egyenesek szerkesztése; szögfelezés, szögmásolás
- Szerkesztéshez terv, előzetes ábra készítése
- Néhány adott feltételnek megfelelő ábra pontos szerkesztése

- Adatokat, táblázatokat és diagramokat tartalmazó források felkutatása (például háztartás, sport, egészséges életmód, gazdálkodás)
- A táblázatok adatainak értelmezése és ábrázolása (oszlopdiagram, kördiagram, vonaldiagram, pontdiagram) kisméretű mintán
- A hétköznapi életből gyűjtött adatok táblázatba rendezése, ábrázolása hagyományos és digitális eszközökkel kisméretű minta esetén
- Azonos adathalmazon alapuló kördiagram és oszlopdiagram összehasonlítása becslés alapján kisméretű minta esetén
- Táblázatból adatgyűjtés adott szempont szerint
- Átlag fogalmának ismerete, alkalmazása
- Egyszerű valószínűségi játékok és kísérletek
- Valószínűségi játékok és kísérletek adatainak tervszerű gyűjtése
- A „biztos”, a „lehetséges, de nem biztos” és a „lehetetlen” események felismerése

7. évfolyam

- Igaz és hamis állítások felismerése, önálló megfogalmazása
- A matematikai logika egyszerű, a korosztály számára érthető szakkifejezéseinek ismerete és használata
- Egyszerű stratégiai és logikai játékok
- Az összes eset összeszámlálása során rendszerezési sémák használata: táblázat, ágrajz, szisztematikus felsorolás
- Gráfok alkalmazása konkrét szituációk szemléltetésére
- Prímszámok, összetett számok kiválasztása a természetes számok közül
- Összetett számok prímtényező felbontásának ismerete és alkalmazása 1000-es számkörben
- Legnagyobb közös osztó és legkisebb közös többszörös meghatározása és alkalmazása
- Pozitív egész számok pozitív egész kitevőjű hatványának alkalmazása: prímtényező felbontás felírása hatványokkal, mértékegységek átváltása, számrendszerek helyi értékeinek felírása
- Egyenes és fordított arányosság felismerése és alkalmazása konkrét helyzetekben
- Egyenes arányosság grafikonjának megrajzolása
- Valóságos helyzetekhez kötődő százalékszámítás: áremelés, leárazás, egyszerű kamat, keverési feladatok megoldása, levegő összetétele, páratartalom
- A fordított arányosság és a mérés kapcsolatának felismerése

- Terület, térfogat, űrtartalom szabványmértékegységeinek ismerete és átváltása
- Hétköznapi problémák matematikai tartalmának formalizálása; betűk használata az ismeretlen mennyiségek jelölésére
- Egyszerű betűs kifejezések összeadása, kivonása
- Helyettesítési érték számolása
- Egytagú kifejezések számmal való szorzása
- Kéttagú betűs kifejezés számmal való szorzása
- Két tagból közös számtényező kiemelése
- Egyismeretlenes elsőfokú egyenlet megoldása lebontogatással
- Egyismeretlenes elsőfokú egyenlet megoldása mérlegelvvel
- Konkrét megfeleltetések
legalább egy lehetséges szabályának megadása
- Konkrét halmazok elemei között megfeleltetés létrehozása
- Értéktáblázatok adatainak grafikus ábrázolása
- Az egyenes és a fordított arányosság felismerése konkrét helyzetekben
- Egyenes arányosság grafikonjának felismerése és megalkotása
- Háromszögek külső szögeinek összege
- Négyszögek tulajdonságainak ismerete és alkalmazása: belső és külső szögek összege, konvex és konkáv közti különbség, átló fogalma
- A speciális négyszögek (trapéz, paralelogramma, téglalap, deltoid, rombusz, húrtrapéz, négyzet) felismerése és legfontosabb tulajdonságaik megállapítása ábra alapján; alkalmazásuk; halmazábra
- Háromszögek, speciális négyszögek kerületének, területének kiszámítása ábra alapján átdarabolással és tanult összefüggéssel; alkalmazások
- Körrel kapcsolatos fogalmak ismerete
- Középpontos tükrözés ismerete és alkalmazása
- Középpontosan szimmetrikus alakzatok felismerése a természetes és az épített környezetben
- Alakzatok középpontos tükrképének megszerkesztése
- Szerkesztéshez terv, előzetes ábra készítése
- Környezetünk tárgyaiban a hasáb, a gúla és a gömb alakú testek felfedezése
- Hasáb és gúla tulajdonságainak ismerete és alkalmazása: határoló lapok típusa, száma, egymáshoz viszonyított helyzete; csúcsok, élek száma; lapátló, testátló
- Testek építése képek, nézetek, alaprajzok, hálók alapján

- Testek hálójának készítése
- Egyenes hasáb alakú tárgyak felszínének és térfogatának meghatározása méréssel és számolással
- értelmezi a táblázatok adatait, az adatoknak megfelelő ábrázolási módot kiválasztja, és az ábrát elkészíti;
- adatokat táblázatba rendez, diagramon ábrázol hagyományos és digitális eszközökkel is;
- különböző típusú diagramokat megfeleltet egymásnak;
- megadott szempont szerint adatokat gyűjt ki táblázatból, olvas le hagyományos vagy digitális forrásból származó diagramról, majd rendszerezés után következtetéseket fogalmaz meg;
- konkrét adatsor esetén átlagot számol, megállapítja a leggyakoribb adatot (módusz), a középső adatot (medián), és ezeket összehasonlítja.
- Valószínűségi játékok, kísérletek; az adatok tervszerű gyűjtése, rendezése és ábrázolása digitálisan
- Az esély intuitív fogalmának felhasználása a „lehetetlen”, a „biztos” és a „kisebb/nagyobb eséllyel lehetséges” kijelentések megfogalmazásánál
- A gyakoriság és relatív gyakoriság ismerete és alkalmazása a kísérletezés során
- Egyszerű állítások igaz vagy hamis voltának eldöntése, állítások tagadása
- Biztos számolási ismeretek a racionális számkörben. A műveleti sorrendre, zárójelezésre vonatkozó szabályok ismerete, helyes alkalmazása.
- A százalékszámítás alapfogalmainak ismerete, a tanult összefüggések alkalmazása feladatmegoldás során.
- Egyszerű algebrai egész kifejezések helyettesítési értéke. Összevonás.
- Elsőfokú egyenletek és egyenlőtlenségek.
- Megadott sorozatok folytatása adott szabály szerint.
- Az egyenes arányosság grafikonjának felismerése.
- Háromszögek, speciális négyszögek és a kör kerületének, területének számítása feladatokban.
- Tengelyes és középpontos tükrökép szerkesztése.
- Ismeri a tanult geometriai alakzatok tulajdonságait (háromszögek, négyszögek belső és külső szögeinek összege, nevezetes négyszögek szimmetriatulajdonságai)

8. évfolyam

A továbbhaladás feltételei:

Egyszerű állítások igaz vagy hamis voltának eldöntése, állítások tagadása.

Kombinatorikai feladatok megoldása az összes eset szisztematikus összeszámlálásával
Biztos számolási ismeretek a racionális számkörben. A műveleti sorrendre, zárójelezésre vonatkozó szabályok ismerete, helyes alkalmazása.

Mérés, mértékegység használata, átváltás. Egyenes arányosság, fordított arányosság.

A százalékszámítás alapfogalmainak ismerete, a tanult összefüggések alkalmazása feladatmegoldás során.

Prímszám, összetett szám. Prímtényező felbontás.

Egyszerű algebrai egész kifejezések helyettesítési értéke. Összevonás. Többtagú kifejezés szorzása egytagúval.

Elsőfokú egyenletek és egyenlőtlenségek.

Megadott sorozatok folytatása adott szabály szerint.

Táblázatok adatainak kiolvasása, értelmezése, ábrázolása különböző típusú grafikonon.

Ismeri a tanult geometriai alakzatok tulajdonságait (háromszögek, négyszögek belső és külső szögeinek összege, nevezetes négyszögek szimmetriatulajdonságai), A Pitagorasz-tételt kimondása és alkalmazása.

Háromszögek, speciális négyszögek és a kör kerületének, területének számítása feladatokban.

Konkrét feladatok kapcsán a tanuló érti az

esély, a valószínűség fogalmát, felismeri a biztos és a lehetetlen eseményt.

Alapesetekben a tanult testek (háromszög és négyszög alapú egyenes hasáb, gúla, gömb) térfogatképleteinek ismeretében ki tudja számolni a mindennapjainkban előforduló testek térfogatát, űrmértékét.

Angol nyelv

4. évfolyam

- beazonosítja és megérti az életkorának megfelelő szituációkhoz kapcsolódó, rövid, egyszerű, a tanult nyelvi elemeket;
 - a tanórán begyakorolt, nagyon egyszerű, egyértelmű kommunikációs helyzetekben a megtanult, állandósult beszédfordulatok alkalmazásával kérdez vagy reagál, mondanivalóját segítséggel vagy nonverbális eszközökkel kifejezi;
 - felismeri a tanult nyelvi elemeket életkorának megfelelő olvasott vagy hallott nagyon egyszerű szövegekben is.
 - megismeri az angol nyelv alapvető helyesírási szabályait (betűk és hangtan)
- Nyelvi funkciók a 4. évfolyamra
- köszönési formák, bemutatkozás, köszönet és reakciók

- bocsánatkérés kifejezése, jókívánságok kifejezése,
- tetszés, illetve nem tetszés kifejezése
- dolgok, személyek megnevezése, rövid/egyszerű jellemzése
- rövid válaszok
- alapvető érzések kifejezése
- utasítások értelmezése és azokra történő reakció kifejezése
- kínálás, illetve javaslat és arra történő reakció kifejezése

Nyelvi elemek, struktúrák

- a létezés kifejezése jelen időben: 'to be' létige
- birtoklás kifejezése jelen időben: 'to have' ige felszólító mód:
- birtoklás: birtokos névmások, birtoklás kifejezése
- mennyiségi viszonyok: egyes és többes számú főnevek
- mennyiségi viszonyok: számok
- érbeli viszonyok: prepozíciók, határozószók
- modalitás: a 'can' segédige

Témakörök/szókincs

- család
- színek
- számok
- tulajdonságok (külső és belső)
- tantárgyak
- állatok
- alapvető igék

5. évfolyam

A továbbhaladás feltételei:

- beazonosítja és megérti az életkorának megfelelő, szituációkhoz kapcsolódó, tanult nyelvi elemeket;
- a tanórán begyakorolt, állandósult beszédfordulatok alkalmazásával kérdez vagy reagál, mondanivalóját segítséggel kifejezi;
- felismeri a tanult nyelvi elemeket életkorának megfelelő, olvasott vagy hallott egyszerű szövegekben is;
- a tanuló ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdéseket megért;
- ismert nyelvi eszközökkel, egyszerű mondatokban megfogalmazott szövegből fontos

információkat kiszűr, a szöveg lényegét megérti;

- a tanuló ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdésekre egyszerű mondatban válaszol;
- tanult minta alapján egyszerű mondatokban közléseket fogalmaz, kérdéseket tesz fel;
- a tanuló ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, néhány szóból álló mondatokat helyesen leír;
- egyszerű közléseket és kérdéseket tanult minta alapján írásban megfogalmaz.

Nyelvi funkciók:

- köszönési formák, bemutatkozás, köszönet és reakciók
- bocsánatkérés kifejezése, jókívánságok kifejezése
- tetszés, illetve nem tetszés kifejezése
- dolgok, személyek megnevezése, rövid/egyszerű jellemzése
- információ kérés és információ átadás
- alapvető érzések kifejezése
- utasítások értelmezése és azokra történő reakció kifejezése
- kínálás, illetve javaslat és arra történő reakció kifejezése
- eldöntendő, és kérdőszavas kérdés feltevés, illetve válaszadás

Nyelvi elemek, struktúrák:

- a létezés kifejezése jelen időben: 'to be' létige
- birtoklás kifejezése jelen időben: 'to have' ige, birtokos névmások
- felszólító mód
- mennyiségi viszonyok: egyes és többes számú főnevek (some/any, megszámlálható megszámlálhatatlan)
- mennyiségi viszonyok: számok
- térbeli viszonyok: prepozíciók, határozószók
- modalitás: a 'can' segédige
- Present Simple és Present Continuous igeidők

Témakörök/szókincs:

- család
- színek
- számok (0-100ig)
- tulajdonságok (külső és belső)
- tantárgyak

- állatok
- országok-nemzetiségek
- az óra
- sportok
- testrészek
- hétköznapi tevékenységek
- hobbik
- lakás részei
- ételek és italok
- ruhák

6. évfolyam

A továbbhaladás feltételei:

- beazonosítja és megérti az életkorának megfelelő, szituációkhoz kapcsolódó, tanult nyelvi elemeket;
- mondanivalóját segítséggel kifejezi;
- felismeri a tanult nyelvi elemeket életkorának megfelelő, olvasott vagy hallott egyszerű szövegekben is;
- a tanuló ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdéseket megért;
- ismert nyelvi eszközökkel, egyszerű mondatokban megfogalmazott szövegből fontos információkat kiszűr, a szöveg lényegét megérti;
- a tanuló ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdésekre egyszerű mondatban válaszol;
- tanult minta alapján egyszerű mondatokban közléseket fogalmaz, kérdéseket tesz fel;
- a tanuló ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, néhány szóból álló mondatokat helyesen leír;
- egyszerű közléseket és kérdéseket tanult minta alapján írásban megfogalmaz.

Nyelvi funkciók:

- köszönési formák, bemutatkozás, köszönet és reakciók
- bocsánatkérés kifejezése, jókívánságok kifejezése
- tetszés, illetve nem tetszés kifejezése
- dolgok, személyek megnevezése, jellemzése
- információ kérés és információ átadás

- alapvető érzések kifejezése
- utasítások értelmezése és azokra történő reakció kifejezése
- kínálás, illetve javaslat és arra történő reakció kifejezése
- eldöntendő, és kérdőszavas kérdés feltevés, illetve válaszadás

Nyelvi elemek, struktúrák:

- a létezés kifejezése jelen időben: 'to be' létige
- birtoklás kifejezése jelen időben: 'to have' ige, birtokos névmások
- felszólító mód
- mennyiségi viszonyok: egyes és többes számú főnevek (some/any, megszámlálható megszámlálhatatlan)
- mennyiségi viszonyok: számok
- térbeli viszonyok: prepozíciók, határozószók
- modalitás: a 'can' segédige
- Present Simple és Present Continuous igeidők
- Simple Past és Past Continuous igeidők
- to be going to és will igeidők
- alap/közép/felsőfokú összehasonlítás
- used to szerkezet

Témakörök/szókincs:

- család
- színek
- számok
- tulajdonságok (külső és belső)
- tantárgyak
- állatok
- országok-nemzetiségek
- az óra
- sportok
- testrészek
- hétköznapi tevékenységek
- hobbik
- lakás részei
- ételek és italok
- ruhák

- természeti kincsek
- tömegközlekedés
- irányok, útbaigazítás, épületek

7.évfolyam

A továbbhaladás feltételei:

- beazonosítja és megérti az életkorának megfelelő, szituációkhoz kapcsolódó, tanult nyelvi elemeket;
- a tanórán begyakorolt, állandósult beszédfordulatok alkalmazásával kérdez vagy reagál, mondanivalóját segítséggel kifejezi;
- felismeri a tanult nyelvi elemeket életkorának megfelelő, olvasott vagy hallott egyszerű szövegekben is;
- a tanuló ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdéseket megért;
- ismert nyelvi eszközökkel, egyszerű mondatokban megfogalmazott szövegből fontos információkat kiszűr, a szöveg lényegét megérti;
- a tanuló ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdésekre egyszerű mondatban válaszol;
- tanult minta alapján egyszerű mondatokban közléseket fogalmaz, kérdéseket tesz fel; .
- a tanuló ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, néhány bekezdésből álló szöveget helyesen leír;
- egyszerű közléseket és kérdéseket tanult minta alapján írásban megfogalmaz.
- adott nyelvtartományban megért és létrehoz önálló szöveget
- megértési probléma esetén segítséget kér;
- egyszerű párbeszédben részt vesz;

Nyelvi funkciók:

- köszönési formák, bemutatkozás, köszönet és reakciók
- bocsánatkérés kifejezése, jókívánságok kifejezése
- tetszés, illetve nem tetszés kifejezése
- dolgok, személyek megnevezése, jellemzése
- információ kérés és információ átadás
- alapvető érzések kifejezése
- utasítások értelmezése és azokra történő reakció kifejezése

- kínálás, illetve javaslat és arra történő reakció kifejezése
- eldöntendő, és kérdőszavas kérdés feltevés, illetve válaszadás
- vélemény, javaslat kifejezése

Nyelvi elemek, struktúrák:

- a létezés kifejezése jelen, múlt és jövő időben: 'to be' létige
- birtoklás kifejezése jelen, múlt és jövő időben: 'to have' ige, birtokos névmások
- felszólító mód
- mennyiségi viszonyok: egyes és többes számú főnevek (some/any, megszámlálható megszámlálhatatlan)
- mennyiségi viszonyok: számok
- térbeli viszonyok: prepozíciók, határozószók
- Present Simple és Present Continuous igeidők
- Simple Past és Past Continuous igeidők
- to be going to és will igeidők
- alap/közép/felsőfokú összehasonlítás
- used to szerkezet
- modalitás kifejezései segédigékkel: can, should, must, have to

Témakörök/szókincs:

- család
- színek
- számok
- tulajdonságok (külső és belső)
- tantárgyak
- állatok
- országok-nemzetiségek
- az óra
- sportok
- testrészek
- hétköznapi tevékenységek
- hobbik
- lakás részei
- ételek és italok
- ruhák
- természeti kincsek

- tömegközlekedés
- irányok, útbaigazítás, épületek
- szórakozás
- érzések, érzelmek
- célnyelvi országok kulturális sajátosságai, országismeret
- szokások

8. évfolyam

A továbbhaladás feltételei:

. beazonosítja és megérti az életkorának megfelelő, szituációkhoz kapcsolódó, tanult nyelvi elemeket;

- a tanórán begyakorolt, állandósult beszédfordulatok alkalmazásával kérdez vagy reagál, mondanivalóját segítséggel kifejezi;
- felismeri a tanult nyelvi elemeket életkorának megfelelő, olvasott vagy hallott egyszerű szövegekben is;
- a tanuló ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdéseket megért;
- ismert nyelvi eszközökkel, egyszerű mondatokban megfogalmazott szövegből fontos információkat kiszűr, a szöveg lényegét megérti;
- a tanuló ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdésekre egyszerű mondatban válaszol;
- tanult minta alapján egyszerű mondatokban közléseket fogalmaz, kérdéseket tesz fel;
- a tanuló ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, néhány szóból álló mondatokat helyesen leír;
- egyszerű közléseket és kérdéseket tanult minta alapján írásban megfogalmaz.

Nyelvi funkciók:

- köszönési formák, bemutatkozás, köszönet és reakciók
- bocsánatkérés kifejezése, jókívánságok kifejezése
- tetszés, illetve nem tetszés kifejezése
- dolgok, személyek megnevezése, jellemzése
- információ kérés és információ átadás
- alapvető érzések kifejezése
- utasítások értelmezése és azokra történő reakció kifejezése
- kínálás, illetve javaslat és arra történő reakció kifejezése

- eldöntendő, és kérdőszavas kérdés feltevés, illetve válaszadás
- vélemény, javaslat kifejezése
- szükségesség, lehetőség, ígéret kifejezése
- szándék, kívánság, magyarázat/ismétlés kérése
- öröm, sajnálkozás, bánat kifejezése
- adott nyelvtartományban megért és létrehoz önálló szöveget
- megértési probléma esetén segítséget kér;
- egyszerű párbeszédben részt vesz;
- fenntartja a beszélgetést, pl. új témát kezdeményez.
- ismert struktúrák felhasználásával tényszerű információt közvetítő kb. 50 szavas szöveget ír; képes kb. 50-70 szavas jellemzést, beszámolót írni
- elmesél rövid, személyes történetet egyszerű nyelvi eszközökkel, önállóan, a cselekményt lineárisan összefűzve;
- egyszerűen megfogalmazza személyes véleményét, másoktól véleményük kifejtését kéri, és arra reagál, elismeri vagy cáfolja mások állítását, kifejezi egyetértését vagy egyet nem értését;

Nyelvi elemek, struktúrák:

- a létezés kifejezése jelen, múlt és jövő időben: 'to be' létige
- birtoklás kifejezése jelen, múlt és jövő időben: 'to have' ige, birtokos névmások
- felszólító mód
- mennyiségi viszonyok: egyes és többes számú főnevek (some/any, megszámlálható megszámlálhatatlan)
- mennyiségi viszonyok: számok
- ☐ térbeli viszonyok: prepozíciók, határozószók
- modalitás kifejezései segédigékkel: can, should, must, have to
- Present Simple és Present Continuous igeidők
- Simple Past és Past Continuous igeidők
- to be going to és will igeidők
- alap/közép/felsőfokú összehasonlítás
- used to szerkezet
- Present Perfect Simple
- időtartam: How long? időbeli viszonyok
- minőségi viszonyok: hosszabb melléknevek fokozása, összehasonlítás
- szövegösszetartó eszközök: további kötőszavak (e.g. however)
- feltételesség kifejezése

Témakörök/szókincs:

- család
- színek
- számok
- tulajdonságok (külső és belső)
- tantárgyak
- állatok
- országok-nemzetiségek
- az óra
- sportok
- testrészek
- hétköznapi tevékenységek
- hobbik
- lakás részei
- ételek és italok
- ruhák
- természeti kincsek
- tömegközlekedés
- irányok, útbaigazítás, épületek
- szórakozás
- érzések, érzelmek
- célnyelvi országok kulturális sajátosságai, országismeret
- szokások, hagyományok
- időjárás
- internet
- jövőbeli tervek
- a munka világa

Történelem

5. évfolyam

Továbbhaladás feltételei:

- A régészet szerepe a múlt megismerésében. Történelmi források megkülönböztetése.

- Az ókori kulturális örökség számbavétele írásban és szóban. (Pl. a piramisok, a kínai nagy fal; az írásfajták.)
- A görög-római világban lezajlott jelentősebb háborúkról képek és történelmi térképek ismerete és használata.
- A hódító Róma történelmi szerepe.
- A görög és római világ főbb jellegzetességei.
- A középkori élet színtereinek, főbb jellemzői. (Pl. középkori városok jellegzetességei, a földesúri vár felépítésének, az egyes részek funkciójának számba vétele képek alapján.)
- Társadalmi csoportok jellegzetességei. (Pl. a bencés rend legfontosabb jellegzetességei; társadalmi csoportok [szerzetesek, lovagok] közös jellemzői.)
- A magyar őstörténetre vonatkozó ismeretek szerzése különböző típusú forrásokból. (Pl. a rovásírásos ABC megismerése.)

6. évfolyam

Továbbhaladás feltételei:

- Honfoglaló magyarok életének sajátosságai.
- Árpád-házi uralkodók.
- Uralkodók (pl. Nagy Lajos, Hunyadi János, Hunyadi Mátyás) és politikájuk jellemzése.
- Történeti események feldolgozása mai szövegek és rövid korabeli források alapján. (Pl. a nándorfehérvári győzelem.)
- A földrajzi felfedezések előzményei és következményei.
- Reformáció és ellenreformáció legfontosabb jellemzői.
- A három részre szakadt ország jellegzetességeinek összevetése. Történelmi térkép elemzése.
- II. Rákóczi Ferenc élete, pályaképe.
- Széchenyi és Kossuth reformkori tevékenysége.
- Az 1848-as forradalom. A szabadságharc fontosabb csatái és jeles szereplői. A kiegyezés.

7. évfolyam

Továbbhaladás feltételei:

- Az egységes államok kialakulásának történelmi okai.
- Szövetségi rendszerek kialakulása.
- Érvek és ellenérvek felsorolása a kiegyezésről. Deák Ferenc szerepe létrejöttében.

- A millenniumi ünnepségek és hazánk jellemzése a XX. század elején.
- Az I. világháború kitörésének okai, előzményei és legfontosabb színterei.
- A világháború utáni békék történelmi következményei, és az abból eredő újabb konfliktusok felismerése.
- A kommunista diktatúra és a náci terjeszkedés kezdetei.
- A gazdasági világválság magyarázata, összehasonlítása napjaink gazdasági folyamataival.
- A Horthy korszak jellegzetességei.

8. évfolyam

Továbbhaladás feltételei:

- A II. világháború előzményei és kirobbanása
- Horthy-korszak revíziós politikájával kapcsolatos források ismerete.
- Háborús háttérintézmények (pl. hátország, hírszerzés, koncentrációs tábor, GULAG) összehasonlítása.)
- A főbb háborús események időrendbe állítása térségenként, frontonként. Térképek elemzése, a folyamatok összefüggéseinek megértése, távolságok, területek becslése.
- Magyarország 1945–1948 között.
- A kommunista diktatúra kiépítése és sajátosságainak felsorolása.
- Az 1956-os forradalom és szabadságharc előzményei és fontosabb színterei.
- A kádári diktatúra sajátosságainak felsorolása.
- A két pólusú világ megszűnése és annak következményei.

Állampolgári ismeretek

8. évfolyam

A továbbhaladás feltételei:

- Az önismeret, önértékelés és a reális énkép alakítása
- A generációk közötti kapcsolat, a nemzedékek közötti párbeszéd erősítése
- Az egymást követő generációk életútjának megismerése révén a történetiség saját élményű megtapasztalása
- A hagyományos családmóddal közösségi és társadalmi fontosságának tudatosítása, a családi szerepek megismerése

- Ismeretszerzés, forrásfeldolgozás a családi szocializáció folyamatáról és jellemzőiről
- Családtörténeti kutatás projekt a tanuló választása és egyéni tervezés alapján
- A család fogalma és társadalmi szerepe; A család: szeretetközösség, együttműködés, kölcsönösség, tisztelet; A családi szerepek; A családi szocializáció jellemzői
- A háztartás fogalmának értelmezése
- A család bevételeinek és kiadásainak csoportosítása
- Információk gyűjtése és értelmezése a család megtakarítási lehetőségeiről
- A tudatos vásárlás családi és társadalmi hatásainak megismertetése, az ok – okozati összefüggések feltárása
- Családi költségvetés alapvető elemeinek megismerése, értelmezése, a következtetések megfogalmazása Családi háztartás; Bevételek, kiadások; A család fogyasztási szokásai
- A véleményalkotás és a véleménynyilvánítás fejlesztése
- Digitális kompetencia fejlesztése
- A település, lakóhely környezeti sajátosságainak, történelmének megismerése
- A település, lakóhely alapvető jellemzői; A településtörténetének sajátosságai; A lakóhely kulturális értékei; A településen működő intézmények és szervezetek
- Nemzetfogalom, nemzeti identitás, nemzetállam; Lokálpatriotizmus, hazafiság, európaiság; Nemzetiségek, nemzetiségi jogok
- A magyar állampolgárság feltételei
- Az állam feladatainak megismerése, gazdasági szerepének azonosítása
- A közteherviselés, az adózás társadalmi jelentősége
- A magyar állam alapvető intézményei: köztársasági elnök, Országgyűlés, Kormány, Alkotmánybíróság; Az igazságszolgáltatás funkciója és jellemzői; A bíróságok és az ügyészségek; Az ügyvéd tevékenysége és szerepe; Az állam szerepe a gazdaságban
- A munkaerőpiac alapvető feltételrendszerének megismerése
- Az életpálya-tervezés kérdései
- A mindennapi ügyintézés területei; Az állampolgár hivatali ügyintézése; Foglalkozások, szakmák, a szakmaszerkezet változásai
- A fogyasztói társadalom kialakulása, sajátosságai: lehetőségek és veszélyek
- A tudatos fogyasztói magatartás és a fenntarthatóság, környezetvédelem kapcsolata
- A nagy ellátórendszerek társadalmi, gazdasági hatásainak megismerése
- A köznevelési, az egészségügyi és a szociális intézmények jellemzői

Hon-és népismeret

5-6. évfolyam

A továbbtanulás feltételei:

- A lokális értékek felfedezése: Szülőföldünk értékei
- a tanuló megtapasztalja a legszűkebb közösséghez, a családhoz, a lokális közösséghez való tartozás érzését;
- a tanuló megismeri a közvetlen környezetében található helyi értékeket, felhasználva a digitálisan elérhető adatbázisokat is.
- megbecsüli szűkebb lakókörnyezetének épített örökségét, természeti értékeit, helyi hagyományait;
- Az egymásra utaltság, a közösen végzett munka jelentőségének megismerése
- Ünnepek, jeles napok
- A keresztény ünnepek a népi hagyományokban.
- Őszi jeles napok, ünnepek
- Hungarikumok
- érvekkel tudja alátámasztani, hogy a természet kínálta lehetőségek felhasználásának elsődleges szempontja a szükségletek kielégítése, a mértéktartás alapelvének követése.
- megismeri a gazdálkodó életmódra jellemző újrahasznosítás elvét, és saját életében is törekszik ennek megvalósítására.
- tevékenyen részt vesz a kooperatív csoportmunkában zajló együttműködő alkotási folyamatban, digitális források közös elemzésében;
- rámutat a néphagyományok közösségformáló, közösségmegtartó erejére;
- meghatározott helyzetekben önálló véleményt alkot, a társak véleményének meghallgatását követően álláspontját felül tudja bírálni, döntéseit át tudja értékelni.
- A paraszti háztartás megismerése
- A lakókörnyezet funkciójának megértése
- Mesterségek megismerése nyomán a fizikai munka megbecsülése, értékelése
- A magyarok és a magyarországi nemzetiségek házainak külső jellegzetességei, táji különbségei
- A konyha és az ételkészítés eszközei
- A szoba berendezése, bútorzata
- A családon belüli munkamegosztás
- Farsangköszöntők, maszkos alakoskodások, iskolába toborzó szokások

- Nagyböjt, böjti játékok, húsvéti ünnepkör szokásai
- Májusfaállítás, pünkösdi szokások
- Szent Iván-napi szokások, nyári jeles napok
- A közösségi alkalmak (vásárok, pásztorünnepek, búcsúk) és jelentőségük a hagyományos közösségi életben
- Keresztelő, népi játékok, gyermeklakodalom
- Leány-, legényélet jellegzetességei, szokásai
- A lakodalom, lakodalmi szokások
- Életmód
- A társas munkák és gazdasági, társadalmi jelentőségük
- A munkaalkalmakhoz (aratás, szüret, fonó, tollfosztó, kukoricafosztó) kapcsolódó szokások és játékok
- Hétköznapi és ünnepi viselet
- Hagományos paraszti ételek. A népi táplálkozás jellemzői.
- A gazdálkodó ember legfontosabb munkái
- Gyermekjátékok
- A városi életforma sajátosságai és változásai a 19-20. században
- A nemzeti identitástudat erősítése
- A magyar népszokások, hagyományok, mint kulturális értékek megismertetése
- Az önálló ismeretszerzés támogatása
- Ismeretek megosztási készségének fejlesztése
- Véleményalkotás gyakorlatának erősítése
- Néprajzi tájak, tájegységek Magyarországon és a Kárpát-medencében
- Dunántúl, Felföld, Alföld, és a kapcsolódó határon túli területek néprajzi jellemzői
- Erdély és Moldva hon- és népismereti, néprajzi jellemzői
- A magyarság kulturális öröksége a határon túli területeken
- A hazánkban élő nemzetiségek kultúrája, hagyományai
- Természeti kincseink, az épített környezet értékei
- A magyar tudomány és kultúra eredményei és alkotói a nagyvilágban

Dráma és színház

7. évfolyam

Továbbhaladás feltételei:

- Képes felfedezni a tér, az idő, a tempó, a ritmus sajátosságait és összefüggéseit
- Képes megfigyelni, azonosítani és értelmezni a tárgyi világ jelenségeit
- Képes felidézni a látott, hallott, érzékelt verbális, vokális, vizuális, kinetikus hatásokat
- Képes kitalálni és alkalmazni elképzelt verbális, vokális, vizuális, kinetikus hatásokat
- Elsajátította a kifejező közlés technikai alapokat
- Képes végrehajtani egyszerű beszéd- és légzőgyakorlatokat
- A dramatikus feladat során képes koncentráltan, a figyelem irányítására, a mozgás koordinációjára, az együttműködésre, az egymáshoz igazodásra csoportos és páros formákban
- Képes használni a tér sajátosságaiban rejlő lehetőségeket
- Képes egyszerű szituációk megjelenítése különféle eszközrendszerek használatával
- Felismeri és alapszinten alkalmazza a kapcsolat létrehozásának és fenntartásának technikáit.
- Megkülönbözteti és alapszinten alkalmazza a dramaturgiai alapfogalmakat
- Felismeri és megvizsgálja a játszott problémahelyzeteket és azok lehetséges megoldási alternatíváit
- Képes a szerep alapelemeinek (funkció, karakter, viszonyok) felismerésére és alkalmazására a dramatikus játékok során
- Képes a cselekmény alapelemeinek (téma, történet, cselekmény, esemény) felismerésére és alkalmazására a dramatikus játékok során
- Képes a dramatikus szituációk alapelemeinek (szereplők, hely, idő, viszonyrendszer, probléma) felismerésére és azonosítására
- Felismeri és megkülönbözteti az alapvető színpadi műfajok

Etika

1. évfolyam

Továbbhaladás feltételei:

A tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:

- felismeri és megjeleníti az alapérzelmeket
- felismeri, milyen tevékenységeket, helyzeteket kedvel, vagy nem kedvel
- azonosítja saját viselkedésének jellemző elemeit
- felismeri és megnevezi a szűkebb családtagjait
- megérti, elkülöníti a családi és az egyéb ünnepeket
- megkülönbözteti a tiszteletteljes és sértő közlési módokat

- felismeri az együttműködést segítő, vagy akadályozó tevékenységeket
- ismeri az állami, nemzeti és vallási ünnepek jelentését, a hozzájuk kapcsolódó jelképeket
- felismeri a közösségek működésének feltételeit, a kiközösítés jeleit, és erkölcsi érzékenységgel reagál ezekre
- megfogalmazza személyes felelősségét a természeti és tárgyi környezet iránt

2. évfolyam

Továbbhaladás feltételei:

A tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:

- meggyőződik róla, hogy a hiányosságok javíthatók, a kitűzött célok teljesíthetők
- felismeri és megjeleníti az alapérzelmeket
- felismeri, milyen tevékenységeket, helyzeteket kedvel, vagy nem kedvel
- azonosítja saját viselkedésének jellemző elemeit
- felismeri és megnevezi a szűkebb és a tágabb családtagjait, a rokonsági szinteket
- azonosítja a családi szerep- és felelősségvállalást
- felismeri a családtagokkal és barátokkal kapcsolatos pozitív és negatív érzéseit
- felméri az osztályközösségben elfoglalt helyét és feladatait
- megkülönbözteti a tiszteletteljes és sértő közlési módokat hagyományos környezetben véleményét másokat nem bántó módon fejezi ki
- felismeri az együttműködést segítő, vagy akadályozó tevékenységeket, és saját szerepét az együttműködésben
- ismeri az állami, nemzeti és vallási ünnepek jelentését, a hozzájuk kapcsolódó jelképeket
- felismeri a közösségek működésének feltételeit, a kiközösítés jeleit, és erkölcsi érzékenységgel reagál ezekre
- megfogalmazza személyes felelősségét a természeti és tárgyi környezet iránt
- ismer néhány, a közvetlen lakóhelyéhez kapcsolódó, alapvető kulturális és természeti értéket
- megfogalmazza személyes felelősségét a természeti és tárgyi környezet iránt
- felismeri a kulturálisan hagyományozott történetekben megjelenő együttélési szabályokat

3. évfolyam

Továbbhaladás feltételei:

A tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:

- teljesíthető rövid távú célokat tűz maga elé saját tudásának és képességeinek fejlesztése céljából
- ismeri a család testi, lelki védelemmel kapcsolatos feladatait
- érdeklődésének és tudásának megfelelő feladatot vállal az osztályközösségben
- felismeri az együttműködést segítő, vagy akadályozó tevékenységeket, és saját szerepét az együttműködésben
- ismeri az állami, nemzeti és egyházi ünnepkörök jelentőségét, és néhány hozzájuk kapcsolódó jelképet, valamint az ünnepek közösségmegtartó szerepét
- megfogalmazza személyes felelősségét a természeti és tárgyi környezet iránt, megoldási javaslatot tesz környezetének megőrzésére, esztétikus fejlesztésére
- megérti, értelmi az európai, a nemzeti kultúra eredetét, forrását

4. évfolyam

Továbbhaladás feltételei:

A tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:

- meggyőződik róla, hogy a hiányosságok
- javíthatók, a gyengeségek fejleszthetők, és teljesíthető rövid távú célokat tűz maga elé saját tudásának és képességeinek fejlesztése céljából
- ismeri a család testi, lelki védelemmel kapcsolatos feladatait
- motivált az őt érintő problémák megoldáskeresésében
- felméri az osztályközösségben elfoglalt helyét és feladatait; érdeklődésének és tudásának megfelelő feladatot vállal a közös munkában
- megkülönbözteti a sértő és tiszteletteljes közlési módokat hagyományos és digitális környezetben egyaránt; saját érdekeit és véleményét másokat nem bántó módon fejezi ki
- ismeri az állami, nemzeti és egyházi ünnepkörök jelentőségét, és néhány hozzájukkapcsolódó jelképet, valamint az ünnepek közösségmegtartó szerepét
- felismeri a közösségek működésének feltételeit, a kiközösítés jeleit, és erkölcsi érzékenységgel reagál ezekre.
- megfogalmazza személyes felelősségét a természeti és tárgyi környezet iránt, megoldási javaslatot tesz környezetének megőrzésére, esztétikus fejlesztésére
- megérti, értelmei az európai, a nemzeti kultúra eredetét, forrását

5. évfolyam

Továbbhaladás feltételei:

A tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:

- megismeri az önazonosság fogalmát és jellemzőit
- ismer testi-lelki egészséget őrző tevékenységeket és felismeri a saját egészségét veszélyeztető hatásokat
- megismer olyan mintákat és lehetőségeket, amelyek segítségével a különböző helyzetek megoldhatók, illetve tudja, hogy hová fordulhat segítségért
- felismeri saját családjának viszonyrendszerét, a családot összetartó érzelmeket és közös értékeket
- képes a saját véleményétől eltérő véleményekhez tisztelettel viszonyulni, a saját álláspontja mellett érvelni
- azonosítja a csoportban elfoglalt helyét és szerepét, törekszik a személyiségének legjobban megfelelő feladatok vállalására
- különbséget tesz a valóságos és a virtuális identitás között
- azonosítja a valós és a virtuális térben történő zaklatások különböző fokozatait és módjait, van terve a zaklatások elkerülésére és kivédésére; tudja, hogy hová fordulhat segítségért

6. évfolyam

Továbbhaladás feltételei:

A tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:

- ismeri a nemzeti identitást meghatározó kulturális értékeket

- azonosítja a nemzeti és európai értékek közös jellemzőit, az európai kulturális szemlélet meghatározó elemeit
- megfogalmazza személyes felelősségét a természeti és tárgyi környezet iránt, megoldási javaslatot tesz környezetének megőrzésére, esztétikus fejlesztésére
- megismeri a természeti erőforrások felhasználására, a környezetszennyezésre, a globális és társadalmi egyenlőtlenségek problémájára vonatkozó etikai felvetéseket
- feltárja, hogyan jelennek meg a hétköznapiak során a tárgyalt világvallásoknak az emberi életre vonatkozó erkölcsi tanításai
- összekapcsolja az egyes egyházak, vallások ünnepköreit és a hozzájuk tartozó jelképeket, szokásokat, néphagyományokat
- saját életét meghatározó világnézeti elkötelezettség birtokában alkalmazza a kölcsönös tolerancia elveit.

7. évfolyam

Továbbhaladás feltételei:

A tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:

- megismeri az identitás fogalmát és jellemzőit, azonosítja saját identitásának néhány elemét
- ismer testi és mentális egészséget őrző tevékenységeket és felismeri a saját egészségét veszélyeztető hatásokat
- Megfogalmazza a saját intim terének határait
- különbséget tesz a valóságos és a virtuális identitás között, felismeri a virtuális identitás jellemzőit
- célokat tűz ki maga elé, és azonosítja a saját céljai eléréséhez szükséges főbb lépéseket
- megismer olyan mintákat és lehetőségeket, amelyek segítségével a különböző helyzetek megoldhatók, illetve tudja, hogy hová fordulhat segítségért
- egyre realisabban azonosítja a családban betöltött szerepeket és feladatokat
- felismeri saját családjának viszonyrendszerét, a családot összetartó érzelmeket és közös értékeket
- azonosítja az egyéni, családi és társadalmi boldogulás feltételeit
- képes a saját véleményétől eltérő véleményekhez tisztelettel viszonyulni, a saját álláspontja mellett érvelni
- felismeri a konfliktus kialakulására utaló jelzéseket, rendelkezik megoldási javaslatokkal

a konfliktusok megoldására;

- törekszik mások helyzetének megértésére, felismeri a mások érzelmi állapotára és igényeire utaló jelzéseket
- azonosítja a valós és a virtuális térben történő zaklatások különböző fokozatait és módjait, van terve a zaklatások elkerülésére és kivédésére; tudja, hogy hová fordulhat segítségért

8. évfolyam

Továbbhaladás feltételei:

A tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:

- értelmezi a szabadság és az önkorlátozás, a tolerancia és a szeretet megjelenését és

határait egyéni élethelyzeteiben

- képes fizikai vagy digitális környezetben információt gyűjteni és megosztani tudását
- ismeri a nemzeti identitást meghatározó kulturális értékeket, és indokolja, hogy miért fontos ezek megőrzése
- ismereteket szerez a Kárpát-medencében élő magyarokról, Magyarországon élő nemzetiségekről, népcsoportokról, kettős kötődésű személyekről
- ismeri a rá vonatkozó gyermekjogokat, ezek fő szabályozó dokumentumait
- ismeri az alapvető emberi jogokat
- kifejti véleményét a sztereotípiák és előítéletek hatásáról
- megismeri és véleményezi a természeti erőforrások felhasználására, a környezetszennyezésre, a globális és társadalmi egyenlőtlenségek problémájára vonatkozó etikai felvetéseket
- értelmezi a fenntartható fejlődés és a legfontosabb társadalmi problémák megoldása érdekében javasolt stratégiákat, cselekvési lehetőségeket
- feltárja, hogyan jelenik meg a hétköznapiak során a tárgyalt világvallásoknak az emberi életre vonatkozó erkölcsi tanításai
- a megismert vallások erkölcsi tanításait összeveti személyes véleményével
- saját életét meghatározó világnézeti elkötelezettség birtokában a kölcsönös tolerancia elveit gyakorolja

Környezetismeret

3. évfolyam

- azonosítja az anyagok halmazállapotát, megnevezi és összehasonlítja azok alapvető jellemzőit;
 - felismeri, megnevezi és megfigyeli egy konkrét növény választott részeit, algoritmus alapján a részek tulajdonságait. Megfogalmazza, mi a növényi részek szerepe a növény életében;
 - megnevezi az időjárás fő elemeit;
 - felismeri, megnevezi és megfigyeli egy konkrét állat választott részeit, algoritmus alapján a részek tulajdonságait. Megfogalmazza, mi a megismert rész szerepe az állat életében;
 - felismeri az élettelen anyagokon és az élőlényeken a mérhető tulajdonságokat.
 - Az élettelen anyagok jellemző érzékelhető tulajdonságai (szín, alak, nagyság, felületi minőség, összenyomhatóság, tömeg, hőmérséklet, íz, szag, hang)
 - Az élettelen környezeti tényezők jellemző érzékelhető tulajdonságai (szín, alak, nagyság, felületi minőség, összenyomhatóság, tömeg, hőmérséklet, íz, szag, hang)
 - A növény részeinek felismerése, megnevezése: gyökérzet, szár, levél, virág, termés
 - Az élőlények és részeik jellemző érzékelhető tulajdonságai (szín, alak, nagyság, felületi minőség, összenyomhatóság, tömeg, hőmérséklet, íz, szag, hang)
 - A megfigyelt növényi részek szerepe a növény életében
 - A közvetlen környezetben élő növények és állatok megfigyelése, összehasonlítása.
- Megfigyelt jellemzőik alapján a növények és állatok szétválogatása, csoportokba rendezése
- Az állatok testrészeinek felismerése, azok szerepe az állatok mozgásában, táplálkozásában, életmódjában
 - Az élettelen anyagok és élőlények azonos és különböző tulajdonságai, csoportosításuk szempontjai (például tárgyak: anyaguk, halmazállapotuk, felhasználásuk; növények: lágyszárú – fás szárú, élőhely; állatok: emlősök – madarak – halak – rovarok – kételtűek – hüllők; életmód: ragadozók – növényevők – mindenevők; élőhely: háziállatok – vadon élő állatok)

- Mérési módszerek, a hőmérséklet, a hosszúság, az űrtartalom, a tömeg és az idő mérésére használt alkalmi (önkéntesen választott, természetes, régi korokban használt) és szabvány mérőeszközök, mértékegységek és használatuk
- A közvetlen környezet élettelen környezeti tényezőinek, tárgyainak, élőlényeknek (növények, állatok, ember: saját test, társak, felnőttek) mérhető tulajdonságai (hosszúság, tömeg, űrtartalom, hőmérséklet, idő), mérésük
- Mennyiségek viszonyítása, becslése és mérése, választott alkalmi és szabvány egységekkel
- Hétköznapi tapasztalatok a szabvány mértékegységek nagyságáról
- A víz különféle halmazállapotainak tantermi körülmények között történő modellezése (jég, víz, gőz). A gőz és a pára közti különbségek megfogalmazása, tapasztalati úton történő ismeretszerzés (vízforralás után a forró gőz fölé hideg tányért teszünk, és a párát lecsapatjuk)
- A víz halmazállapot-változásaival kapcsolatos kísérletek elvégzése (olvadás, fagyás, párolgás, lecsapódás, forrás), a közben végbemenő kölcsönhatások, változások megfigyelése.
- Ok-okozati összefüggések keresése a halmazállapot-változások és az egyes hétköznapi jelenségek között
- Kapcsolat keresése a víz halmazállapot-változásai és köznapi alkalmazásai között (pl.: hűtés jégkockával, melegítés gőzzel). Példák keresése a víz halmazállapot-változásaira a természetben
- Folyamatos megfigyelések és kísérletek a víz tisztaságával kapcsolatban. Környezetünkől vett vízminőség egyszerű vizsgálata. Egyszerű eljárás a víz tisztítására, szűrésére
- ismeri a lakóhelyéhez közeli életközösségek (erdő, mező-rét, víz-vízpart) főbb jellemzőit;
- felelősségtudattal rendelkezik a szűkebb, illetve tágabb környezete iránt;
- tevékenységeinek tapasztalatait szóban, rajzban, írásban rögzíti.

4. évfolyam

- A víz halmazállapot-változásai (olvadás, forrás, fagyás, párolgás, lecsapódás)
- A víz körforgása a természetben
- Hely- és helyzetváltoztató mozgás
- Rugalmas és rugalmatlan ütközések megfigyelése, hétköznapi megjelenése
- Az égés feltételei, éghető és nem éghető anyagok csoportosítása, égéssel kapcsolatos vészhelyzetek kezelése. A tűz és az égés szerepe az ember életében
- A fő- és mellékvilágítást megnevezése, elhelyezése a térképen. Iránytű használata. Az égtájak azonosítása a közvetlen környezetben
- Az alaprajz, a térképvázlat és a térkép. Tájékozódás az alaprajz és a térképvázlat segítségével
- A felszínformák: hegy, hegység, domb, dombság, völgy, medence, síkság. Jelölésük a domborzati térképen
- A felszíni vizek fajtái (ér, patak, csermely, folyó, tó), jellemzőik, ábrázolásuk a domborzati térképen
- A külső erők (szél, víz) felszínformáló munkája
- térkép segítségével megnevezi Magyarország jellemző felszínformáit (síkság, hegy, hegység, domb, dombság), vizeit (patak, folyó, tó), ezeket terepasztalon vagy saját készítésű modellen előállítja;
- térkép segítségével megmutatja hazánk nagytájakait, felismeri azok jellemző felszínformáit;
- térkép segítségével megnevezi hazánk szomszédos országait, megyéit, saját megyéjét, megyeszékhelyét, környezetének nagyobb településeit, hazánk fővárosát, és ezeket megtalálja a térképen is.
- Magyarország helyzete, államhatárok, szomszédos országaink

- Tájékozódás Magyarország domborzati térképén: az alapvető térképjelek, felszínformák, vizek. Irányok, távolságok a térképen
- Hazánk nagytájainak elhelyezkedése, felszínformáik
- Tájékozódás hazánk közigazgatási térképén: megyék, saját lakóhely megyéje, megyeszékhelye, települések, saját település és a főváros helye hazánk térképén
- Fővárosunk, Budapest: híres épületek, főbb nevezetességek, hidak, közlekedés
- A lakóhelyhez közeli életközösségek (erdő, mező-rét, víz-vízpart) növényei és állatai közötti jellegzetes kapcsolatok (például táplálkozási kölcsönhatások, búvóhely; élőhely)
- A megismert növények és állatok csoportosítási lehetőségei (pl. lágyszárú – faszárú, fa – cserje, lombhullató – örökzöld; állatok: emlősök – madarak – rovarok – kétélűek – hüllők – halak; életmód: ragadozók – növényevők – mindenevők; élőhely: háziállatok – vadon élő állatok, erdei – mezői – vízparton élő – az ember környezetében élő állatok)
- Az adott életközösség megismert növényeiből és állataiból egyszerű táplálékláncok és azokból táplálékhálózatok összeállítása
- A természetes és mesterséges életközösségek
- Az emberi tevékenység természeti környezetre gyakorolt hatása. Környezetvédelem
- Az életközösségek összetettségének megfigyelése, az ott élő növények és állatok közötti jellegzetes kapcsolatok megfigyelése, felismerése (táplálkozás, búvóhely)
- Táplálkozási kölcsönhatások alapján az állatok csoportosítása (ragadozó, növényevő, mindenevő). Az egyes életközösségekre jellemző táplálékláncok, táplálékhálózatok összeállítása
- Az iskolához legközelebb eső nemzeti park vagy tájvédelmi körzet megismerése, értékmentő munkájának megértése tanulmányi séta vagy osztálykirándulás alkalmával
- Az egyes életközösségekben élő élőlények testfelépítés, illetve életmód alapján történő összehasonlítása
- Osztálykert/iskolakert/madárbarát kert kialakítása során az ember felelősségének, szerepének megfigyelése
- ismeri az emberi szervezet fő életfolyamatait;
- tisztában van az egészséges életmód alapelveivel, összetevőivel, az emberi szervezet egészséges testi és lelki fejlődéséhez szükséges szokásokkal, azokat igyekszik betartani;
- felismeri az egészséges, gondozott környezet jellemzőit. Megfogalmazza, milyen hatással van a környezet az egészségre.
- Az egészséges életmód alapvető elemei (testápolás, öltözködés, pihenés, mozgás, testtartás, táplálkozás, fertőző betegségek és balesetek megelőzése), alkalmazásuk a napi gyakorlatban
- A táplálkozás, az életmód és az ideális testsúly elérése/megtartása közötti kapcsolat. A helyes és helytelen étrend, az egészséges és egészségtelen ételek, italok. A folyadékfogyasztás szerepe. A helyes étkezési szokások
- Az egészséges fejlődéshez szükséges élelmiszerek kiválasztása
- A megfelelő öltözködés
- A személyes higiéné
- A rendszeres testmozgás
- Aktív és passzív pihenés
- A lelki egészség
- A leggyakoribb betegségi tünetek. A testhőmérséklet, láz mérése
- A betegségek megelőzése. A védőoltások szerepe
- Balesetek, megelőzésük

Természettudomány

5. évfolyam

Tudja meghatározni az élőlények életfeltételeit és életjelenségeit. Ismerje a virágos növények szerveit, azok feladatait. Ismerje a gyümölcsök és zöldségek jellemzőit. Tudja felsorolni és jellemezni kártevőiket. Tudja felsorolni és jellemezni a legfontosabb háziállatainkat. Ismerje a háziállatok igényeit, felhasználásuk módjait. Ház körül élő állatokat tudja felsorolni, a tartásuk legfontosabb jellemzőivel. Tudja mit jelentenek, ha egy állat egysejtű, gerinctelen vagy gerinces, ismerje a közöttük lévő különbségeket. Tudja jellemezni az ízeltlábúak, a madarak és az emlősök testfelépítését, életmódbeli különbségeiket. Ismerje fel a növényevő, mindenevő és húsevő (ragadozó) állatokat, a táplálkozási módokhoz kapcsolódó fogakat, csőr típusokat. Ismerje saját testének fő részeit, a szerverendszerekhez tartozó szerveket, a kamaszkor testi és lelki változásait, az egészséges életmód alapelveit.

Tudja meghatározni az idő fogalmának jelentőségét, a hétköznapi jelentőségén túl ismerje a csillagászati alapjait az idő számításának. Legyen fogalma az univerzum kialakulásáról, ismerje a Naprendszer bolygóit, a Hold- és a Napfogyatkozás fogalmát, mikéntjét. Legyen tisztában a föltörténet jelentősebb eseményeivel, a jelenkor időszámításával, a Föld időzónáival. Tudjon tájékozódni a térkép és iránytű segítségével a természetben más segédeszköz használata nélkül, ismerje a fő és a mellékvilágítást. Tudja használni az arányszámot és a vonalas mértéket, segítségükkel legyen képes egyszerű számolásokat végrehajtani. Ismerje fel a domborzati formákat a színek és a magassági számok alapján, tudja hogyan jelölik a szintvonalak a magasságot. Tudja az időjárás és az éghajlat elemeit, jellemezze hazánk éghajlatát.

Ismerje az anyagok halmazállapotát, azok változásait, tulajdonságaikat, összetételüket. Legyen tisztában vele, hogy legértékesebb természeti erőforrásunk, a víz, a levegő és a talaj, tudja jellemezni azokat. Ismerje az égés (lassú- és gyors) fogalmát, legyen tisztában a tűzvédelem és a tűzoltás alapvető szabályival. Ismerje az ember környezet átalakító tevékenységét, tudja mik a természetes és a mesterséges anyagok, értse mi a környezetvédelem fontossága. Legyen tisztában a különböző anyagok pontos mérési módjaival, azok mérőeszközeivel, mérőszámaival és mértékegységeivel.

6. évfolyam

Ismerje a Föld felépítését, a kőzetlemezek mozgásának jelentőségét, a belső és külső erők földfelszín formáló tevékenységeit. Ismerje a Föld mozgásait, a hegységek keletkezési folyamatát, felépítő közeit. Tudja ismertetni a síkságok kialakulását. Ismerje a folyók, tavak keletkezését és az ezekhez kapcsolódó fogalmakat, a víz körforgását, a felszín alatti vizek jelentőségét. Legyen tisztában vele, hogy a tiszta víz mindannyiunk számára kincs!

Ismerje a földrajzi fókálózatot, tudjon a térképen tájékozódni a szélességi és a hosszúsági körök segítségével. Mutassa meg a térképen a kontinenseket és az óceánokat, viszonyítsa egymáshoz nagyságukat. Tudjon tájékozódni térben és időben.

Tudja, hogyan vizsgálja meg a növény és állatvilágot, ismerje a bioindikáció fogalmát, mik a kísérletek, laboratóriumi vizsgálatok jelentőségei, eszközei, szabályai. Tudja mi az energia és mik a megújuló és nem megújuló energiaforrások közötti különbségek, mik az energiahordozók, és az energiafogyasztás környezeti hatásai, mit jelent az energiatakarékosság, hogyan tudjuk megvédeni a környezetünket ezen szempontból.

Tudja elhelyezni Magyarországot a Kárpát-medencében. Ismerje hazánk nagytájainak fő jellegzetességeit, legfontosabb természeti értékeit, éghajlatát.(Alföld, Kisalföld, Alpokalja,

Dunántúli- középhegység, Dunántúli-dombság, Északi-középhegység) Mutassa meg az ezekhez kapcsolódó topográfiai fogalmakat.

Ismerje hazánk életközösségeit (erdők, mezők, vizes élőhelyek) tudja élőlények besorolását, a közösségeknek megfelelően mutasson be egy-egy táplálékláncot. Ismerje legjellemzőbb növényeit, állatait. Legyen tisztában a nyitva- és zárvatermő, egy- és kétlaki, hüllő, kételtű és halak fogalmával.

Földrajz

7. évfolyam

Készség szinten kezelje a térképeket, földrajzi atlaszt, diagrammokat, más a tájékozódást segítő eszközöket. Ismerje a Kárpát-medence kialakulását, éghajlatát, vízrajzát, sorolja fel nagy tájait, helyezze el benne Magyarországot és jellemezze annak nagy tájegységeit. Tudjon felsorolni legalább 10 magyar nevezetes tájat, települést és azok nevezetességét.

Ismerje Magyarország gazdaság- és társadalomföldrajzának jellemzőit (mezőgazdaság, ipar, energiagazdaság, idegenforgalom, infrastruktúra, népesség, nemzetiségi eloszlás). Ismerje az ország vármegyéit és azok székhelyeit. Jellemezze Budapestet, szerepét az ország hétköznapijában. Nevezze meg Magyarország Nemzeti Parkjait, hungarikumait.

Ismerje és jellemezze Európa országait mind természetföldrajzi, mind gazdaság- és társadalomföldrajzi szempontok alapján. Tudja azok fővárosait és főbb nevezetességeit, gazdasági jelentőségüket. Ismerje az Európai Unió kialakulásának főbb okait, az egyesülés célját, tudja felsorolni a közösség létrejöttének előnyeit.

8. évfolyam

Tudja jellemezni a kontinensek földrajzát. Ismerje főbb országait, azok fővárosait mind természetföldrajzi, mind gazdaságföldrajzi szempontok alapján. Tudja ismertetni a kontinensek bemutatása által a főbb topográfiai fogalmakat, ismerje a Föld kialakulásának, felszín formálásának mozgató erőit, tudjon bemutatni ezekre példákat a Földön.

Ismerje a Föld éghajlati övezeteit és azok kialakulásának tényezőit. Készség szinten használja a térképet, földrajzi atlaszt, az éghajlati diagrammokat, azokról tudja leolvasni egy terület természet és gazdaságföldrajzi jellemzőit, időjárását, ismerje az ehhez tartozó fogalmakat.

Legyen tisztában a gazdaságföldrajz fogalmaival, a gazdasági ágakkal, szektorokkal, ismerje a gazdaság mutatóit. Ismerje az alábbi fogalmakat; aktív keresők, munkavállaló, munkáltatók, foglalkoztatási, munkanélküliségi ráta, kereskedelem, kereslet, kínálat, export, import, vám, tőzsde, globalizáció, tömegturizmus.

Biológia

7. évfolyam

Ismerje a biológiai szerveződési szinteket, melynek kiindulópontja az egyed. Tudja mit jelentenek az ez alatt álló szintek, a szervezet alkotóelemei és ismerje az egyed feletti szinteket (populáció, társulás, biom, bioszféra).

Tisztában van az élethez szükséges anyagok fizikai és kémiai jellemzőivel. Érti az élőlények biológiai jellemzőit. El tudja képzelni az első élő sejteket, egysejtűeket. Jellemezni tudja a baktériumokat, amőbákat, a zöld-szemesostorost és a papucsállatkát. Fel tudja sorolni az élővilág nagy csoportjait, érti működésüket, körfolyamataikat.

Érti az alábbi fogalmakat: Törzsfajlódás, egyedfejlődés, természetes kiválasztódás, evolúció, DNS, gén, enzimek, kromoszómák, mutáció, ivartalan és ivaros szaporodás, emberi evolúció, ősemberek, nagyasszok, Homo sapiens. Tisztában van az új fajok kialakulásának tényezőivel, az élet történetének bizonyítékaival, az ember evolúciájának állomásaival.

Az ismeretanyag megszerzése után érti a rendszertan alapjait, fel tudja sorolni az élővilág nagy csoportjait, "országait" és tudja jellemezni azokat.

8.évfolyam

Jellemezni tudja bolygónk élővilágát, érti hogyan játszik meghatározó szerepet az éghajlat a bioszféra legnagyobb egységeinek, a biotopok létrejöttében. Tudja jellemezni az egyenlítői-, az átmeneti-, a mérsékelt-, és a hideg-öv, a magashegységek, és a tengerek életközösségeit. Ismertetni tudja a tundra, a tajga, a tűlevelű-, lombhullató-, babérlombú-, és keménylombú erdők, a mérsékelt övezeti füves puszták, a forró övezet sivatagjainak, a szavannák és a trópusi esőerdők növényi társulásait, állatvilágát. Ismeri az életközösségek kölcsönhatásait, az élő és élettelen környezeti tényezők szerepét az élőlények életében.

Tudja, milyen lépésekkel védhető meg a természet, mit jelent a környezetvédelem, fenntarthatóság.

Ismeri az emberi szervezet egyed alatti szintjeit, szervrendszereit, a szervrendszerekhez tartozó szerveket, azok alapvető működését, adott esetben sejtjeinek típusát. Tisztában legyen az egészséges életmód alapelveivel és gyakorlatban is tudja alkalmazni azokat. Ismeri a betegségek biológiai alapját, képes tenni azok megelőzéséért. Tisztában van az elsősegélynyújtó eljárásokkal, és azok alapelveivel, képes alapszintű elsősegélyt nyújtani.

Kémia

7. évfolyam

- megismeri egy egyszerű laboratórium felépítését, anyagait és eszközeit;
- megkülönbözteti a kísérletet, a tapasztalatot és a magyarázatot;
- egyszerű modelleket (golyómodellt) használ az anyagot felépítő kémiai részecskék modellezésére;
- ismeri a halmazállapot-változásokat, konkrét példát tud mondani a természetből (légköri jelenségek) és a mindennapokból;
- tudja, hogy a keverékek alkotórészeit az alkotórészek egyedi tulajdonságai alapján választhatjuk szét egymástól, ismer konkrét példákat az elválasztási műveletekre (pl. bepárlás, szűrés, üleptetés);
- megismeri néhány köznapis anyag legfontosabb tulajdonságait és az anyagok vizsgálatának egyszerű módszereit.

Egyszerű becslések anyagok (pl. kakaópor, kristálycukor, porcukor) tömegére, térfogatára és sűrűségére, majd a mérésekkel és számolással kapott eredményekkel való összevetés
Gáz, folyékony és szilárd halmazállapotú anyagok fizikai tulajdonságainak vizsgálata és táblázatos összehasonlítása, a levegő vizsgálata műanyag fecskendő kísérletben, a víz mint folyadék tulajdonságainak vizsgálata, a vas tulajdonságainak vizsgálata
A víz halmazállapot-változásainak vizsgálata, a kámfor és a mentol szublimációjának vizsgálata

A halmazállapot-változással kapcsolatos videofilmek megtekintése és értelmezése a részecskeszemlélet alapján

Endoterm és exoterm folyamatok (pl. az alkohol és a víz elegyedésének) követése hőmérsékletméréssel/termoszóppal

A víz körforgásának értelmezése a víz halmazállapot-változásainak tükrében

Egyszerű magyar (esetleg idegen) nyelvű animációk keresése az interneten a víz körforgásával kapcsolatban, szövegkönyv (és narráció) készítése a filmhez

Szilárd keverékek (pl. só és homok) elválasztása oldással, szűréssel, bepárlással

A víz vagy vörösbort desztillációjának bemutatása, a desztilláció folyamatának értelmezése

A pálinkafőzés tanulmányozása videofilm segítségével, a folyamat értelmezése

Rózsavíz előállítása lepárlással vagy extrahálással

Homok és víz keverékének elválasztása ülepítéssel, dekantálással, illetve szűréssel

Alkoholos filctollak festékanyagainak elválasztása papírkromatográfiával

Háromkomponensű (konyhasó–homok–vaspor) keverék szétválasztásának megtervezése, a várható tapasztalatok megbecsülése, a vizsgálat csoportokban történő megvalósítása, a tapasztalatok összevetése az előzetes elképzeléssel, a következtetések levonása

8.évfolyam

- különbséget tesz elemi részecske és kémiai részecske, valamint atom, molekula és ion között;
- szöveges leírás vagy kémiai szimbólum alapján megkülönbözteti az atomokat, molekulákat és ionokat;
- ismeri a legfontosabb elemek vegyjelét, illetve vegyületek képletét;
- tudja, hogy az atom atommagból és elektronburokból épül fel;
- fel tudja írni a kisebb atomok elektronszerkezetét a héjakon lévő elektronok számával (Bohr-féle atommodell);
- tudja, hogy az atom külső elektronjainak fontos szerep jut a molekula- és ionképzés során;
- érti egyszerű molekulák kialakulását (H_2 , Cl_2 , O_2 , N_2 , H_2O , HCl , CH_4 , CO_2), és fel tudja írni a képletüket;
- érti az egyszerű ionok kialakulását (Na^+ , K^+ , Mg^{2+} , Ca^{2+} , Al^{3+} , Cl^- , O^{2-}), és analógiás gondolkodással következtet az egy oszlopban található elemekből képződő ionok képletére;
- érti az ionvegyületek képletének megállapítását;
- ismeri a köznapok anyagok molekula- és halmazszerkezetét (hidrogén, oxigén, nitrogén, víz, metán, szén-dioxid, gyémánt, grafit, vas, réz, nátrium-klorid);
- érti, hogy az atomok és ionok között jellemzően erősebb, a molekulák között gyengébb kémiai kötések alakulhatnak ki.
- Az atom felépítése és fontosabb jellemzői
- Az atomok periódusos rendszere
- A molekulák felépítése és fontosabb jellemzői
- Az ion képződése és fontosabb jellemzői, csoportosítás töltés alapján
- Az anyagok halmazszerkezete és fizikai tulajdonságai
- a részecskemodell alapján értelmezi az egyszerű kémiai reakciókat;
- ismeri a kémiai reakciók végbemenetelének legalapvetőbb feltételeit (ütközés, energia);
- ismeri a köznapok élet szempontjából legalapvetőbb kémiai reakciókat (pl. égési reakciók, egyesülések, bomlások, savak és bázisok reakciói, fotoszintézis);
- ismeri sav-bázis indikátorokat, érti felhasználásuk jelentőségét;
- ismeri a katalizátor fogalmát, érti a katalizátorok működési elvének lényegét;
- ismeri a korrózió fogalmát és a fémek csoportokba sorolását korrózióállóságuk alapján, érti a vas korróziójának lényegét, valamint a korrózióvédelem módjait.

Fizika

7. évfolyam

1. Témakör: Bevezetés a fizikába

- Tudja mi a mérés
- becsülni és mérni a következő mennyiségeket: hosszúság, térfogat, tömeg, sűrűség, idő, hőmérséklet
- mit jelent a mérés pontossága, a mért adatok átlaga

2. Témakör: Az energia

- Ismer energiahordozókat, tudja azokat csoportosítani
- Tud példákat az energiatakarékosságra
- Tudja az energiamegmaradás törvényét
- Ismeri a következő energiafajtákat: rugalmas energia, helyzeti energia, mozgási energia, belső energia
- Ismeri a teljesítmény fogalmát, meghatározását

3. Témakör: Mozgás közlekedés és sportolás közben

- Ismeri a következő fogalmakat: pálya, elmozdulás, út, kölcsönhatás, nehézségi gyorsulás, erő
- Tudja az egyenes vonalú egyenletes mozgást végző test sebességére vonatkozó összefüggést, tudja számolási feladatokban alkalmazni.

- Ismeri

- az átlagsebesség fogalmát, meghatározását
- a szabadesés, a nehézségi gyorsulás és a nehézségi erő fogalmát
- Tudja Newton első és második törvényét

4. Témakör: Lendület és egyensúly

- Ismeri a következő fogalmakat: lendület, periódusidő, fordulatszám, amplitúdó, rezgésszám
- Newton harmadik törvényét
- a periódusidő, fordulatszám, rezgésszám, amplitúdó fogalmát
- rugalmas alakváltozás fogalmát
- ismeri az egyensúly feltételét

8. évfolyam

1. Témakör: Víz és levegő a háztartásban és a környezetünkben

- Ismeri
- a halmazállapotokat, a halmazállapot-változásokat (légnemű, folyékony, szilárd, fagyás, olvadás, párolgás, lecsapódás, forrás)
- a kapilláris csövek, a nyomás, a hidrosztatikai nyomás fogalmát, nyomáskülönbségen alapuló eszközöket ismer
- a felhajtóerő fogalmát
- az úszás, a lebegés feltételét
- Tudja elemezni a termikus kölcsönhatásokat

2. Témakör: Elektromosság a háztartásban

- Ismeri
- a következő fogalmakat: atom, elektromos állapot, elektromos áram, áramforrás, fogyasztó, feszültség, áramerősség, ellenállás, elektromos energia, Joule-hő,

teljesítmény, szigetelők és vezetők

- a feszültség, áramerősség, ellenállás, elektromos energia, teljesítmény mértékegységét, jelét

- az egyszerű áramkör részeit

- Ohm törvényét és tudja alkalmazni egyszerű számítási feladatokban

- az áramütés hatásait, következményeit, a teendőt ha áramütést szenvedettet lát

- az állandó mágnes sajátságait, az iránytűt, a Föld mágneses terét

- a transzformátor szerepét

3. Témakör: Világítás, fény, optikai eszközök

- Ismeri

- a fényforrás fogalmát, azok fogyasztását és fényerejét meghatározó mennyiségeket, tud példákat fényforrásokra

- a látás folyamatát, a szem hibáit és a szemüveg szerepét ezek kijavításában

- a fény egyenes vonalú terjedését, a szabályos fényvisszaverődést, a fénytörést

- a síktükörben látható tükörkép megszerkesztésének módját

- a fénytörés jelenségét

- a gyűjtő- és szórólencse jellemzőit, képalkotását, a fókusz távolság és a fókuszpont fogalmát

4. Témakör: Hullámok

- Ismeri

- a hullámhossz, frekvencia, amplitúdó, terjedési sebesség, állóhullám fogalmát

- a hallás folyamatát

- hangmagasság és a hangerő fizikai magyarázatát

- a fény hullámtermészetét

- szivárvány színeit, a kiegészítő színeket

5. Témakör: Környezetünk globális problémái

- Ismeri

- az éghajlatváltozás, üvegházhatás, ökológiai lábnyom, környezettudatosság, fényszennyezés, zajszennyezés fogalmakat

- az ózonpajzs elvékonyodásának és az ultraibolya sugárzás erősödésének tényét és lehetséges okait.

- az éghajlatváltozás okait és következményeit

6. Témakör: Égi jelenségek megfigyelése és magyarázata

- Ismeri

- a napközéppontú világkép, földtípusú bolygó, Nap- és Holdfogyatkozás, csillag, világűr, galaxis, fekete lyuk, fényév fogalmakat

- a holdfázisok változásának fizikai hátterét

- a csillagképek, a Sarkcsillag, valamint a Nap égi helyzetének szerepét a tájékozódásban

- Naprendszer bolygóinak fontosabb fizikai jellemzőit

- a Nap fizikai jellemzőit, a Nap energiájának forrását

- A Föld Nap körüli mozgásának, a Hold Föld körüli mozgásának fizikai jellemzőit

Digitális kultúra

3. évfolyam

– közvetlen otthoni vagy iskolai környezetéből megnevez néhány informatikai eszközt, felsorolja fontosabb jellemzőit;

- önállóan vagy tanítói segítséggel választ más tantárgyak tanulásának támogatásához applikációkat, digitális tananyagot, oktatójátékot, képességfejlesztő digitális alkalmazást;
- kezdetben tanítói segítséggel, majd önállóan használ néhány, életkorának megfelelő alkalmazást,
- elsősorban információgyűjtés, gyakorlás, egyéni érdeklődésének kielégítése céljából. ismer néhány, kisiskolások részére készített portált, információforrást, digitálistananyag-lelőhelyet.
- megfogalmazza, néhány példával alátámasztja, hogyan könnyíti meg a felhasználó munkáját az adott eszköz alkalmazása;
- a feladathoz, problémához digitális eszközt, illetve alkalmazást, applikációt, felhasználói felületet választ; felsorol néhány érvet választásával kapcsolatosan;
- egyszerű feladatokat old meg informatikai eszközökkel. Esetenként tanítói segítséggel összetett funkciókat is alkalmaz;
- közvetlen tapasztalatokat szerez a digitális eszközök használatával kapcsolatban.
- adott szempontok alapján megfigyel néhány, grafikai alkalmazással készített produktumot, személyes véleményét megfogalmazza;
- grafikai alkalmazással egyszerű, közvetlenül hasznosuló rajzot, grafikát, dokumentumot hoz létre;
- adott szempontok alapján megfigyel néhány, grafikai alkalmazással készített produktumot, személyes véleményét megfogalmazza;
- egy rajzos dokumentumot adott szempontok alapján értékeli, módosít;
- egyszerű prezentációt, ábrát, egyéb segédletet készít.
- információt keres az interneten más tantárgyak tanulása során, és felhasználja azt.
- állításokat fogalmaz meg grafikonokról, infografikákról, táblázatokról; a kapott információkat felhasználja napi tevékenysége során;
- információkat keres, a talált adatokat felhasználja digitális produktumok létrehozására;
- kiválasztja a számára releváns információt, felismeri a hamis információt;
- képes feladat, probléma megoldásához megfelelő applikáció, digitális tananyag, oktatójáték, képességfejlesztő digitális alkalmazás kiválasztására.
- tisztában van a személyes adat fogalmával, törekszik megőrzésére, ismer néhány példát az e-Világ veszélyeivel kapcsolatban;
- ismeri és használja a kapcsolattartás formáit és a kommunikáció lehetőségeit a digitális környezetben;
- ismeri a mobil eszközök alkalmazásának előnyeit, korlátait, etikai vonatkozásait;
- közvetlen tapasztalatokkal rendelkezik a mobil eszközök oktatási célú felhasználásával kapcsolatban
- felismer, eljátszik, végrehajt néhány hétköznapi tevékenysége során tapasztalt, elemi lépésekből álló, adott sorrendben végrehajtandó cselekvést; egy adott, mindennapi életből vett algoritmust elemi lépésekre bont, értelmezi a lépések sorrendjét, megfogalmazza az algoritmus várható kimenetelét;
- feladat, probléma megoldásához többféle algoritmust próbál ki;
- a valódi vagy szimulált programozható eszköz mozgását értékeli, hiba esetén módosítja a kódsorozatot a kívánt eredmény eléréséig. Tapasztalatait megfogalmazza, megvitatja társaival;
- adott feltételeknek megfelelő kódsorozatot tervez és hajtat végre, történeteket, meserészleteket jelenít meg padlórobottal vagy más eszközzel.

4. évfolyam

- közvetlen otthoni vagy iskolai környezetéből megnevez néhány informatikai eszközt, felsorolja fontosabb jellemzőit;
- önállóan vagy tanítói segítséggel választ más tantárgyak tanulásának támogatásához applikációkat, digitális tananyagot, oktatójátékot, képességfejlesztő digitális alkalmazást;
- kezdetben tanítói segítséggel, majd önállóan használ néhány, életkorának megfelelő alkalmazást, elsősorban információgyűjtés, gyakorlás, egyéni érdeklődésének kielégítése céljából. ismer néhány, kisiskolások részére készített portált, információforrást, digitálistananyag-lelőhelyet.
- Digitális eszközök és főbb funkcióinak megnevezése
- A digitális eszközök használatával összefüggő balesetvédelmi szabályok ismerete – Digitális eszközök használata
- Digitális eszközök védelme
- Problémamegoldás digitális eszközzel
- A digitális eszköz használatának korlátai
- Applikációk alkalmazása, programok futtatása telefonon, tableten, notebookon vagy asztali számítógépen
- Digitális eszközök egyszerűbb beállítási lehetőségei
- Képes dokumentum létrehozására alkalmas szoftver alkalmazása
- Képes dokumentum módosítási lehetőségeinek ismerete és alkalmazása
- Az elkészített produktum mentésének és megnyitásának ismerete
- Alkalmazói készségek alapozása és fejlesztése
- Azonos funkciójú alkalmazások összehasonlítása
- Egy adott szoftver funkcióinak és lehetőségeinek értelmezése
- Rajzolóprogram alapfunkciói, rajzeszközök alkalmazása
- Böngészőprogram alapfunkcióinak ismerete
- Egyszerű kulcsszavas keresés alkalmazása
- Példák, tapasztalatok elemzése a hamis információkkal, azok felismerésével kapcsolatban
- Véleményalkotás a keresés eredményének hitelességével kapcsolatban
- Egyszerű infografika, diagram értelmezése, állítások megfogalmazása a leolvasott adatokkal kapcsolatban
- A személyes adat fogalmának értelmezése
- Az online zaklatás felismerése, a segítségkérés lehetőségeinek bemutatása és gyakorlása
- Közvetlen tapasztalatok szerzése az álhírekkel, manipulált képekkel, videókkal kapcsolatban
- Az online kommunikáció etikai és biztonsági szabályrendszerének bemutatása
- Az online függőség jellemzőinek ismerete
- A személyes adatok védelme
- A mobileszközök alkalmazásának előnyei és veszélyei

5. évfolyam

Hétköznapi tevékenységek és információáramlási folyamatok algoritmusának elemzése, tervezése

A problémamegoldáshoz tartozó algoritmuselemek megismerése; algoritmus leírásának módja

Nem számítógéppel megoldandó feladatok algoritmizálása

Az algoritmus végrehajtásához szükséges adatok és az eredmények kapcsolata

Szekvencia, elágazások és ciklusok; egyszerű algoritmusok tervezése az alulról felfelé építkezés és a lépésenkénti finomítás elvei alapján

A programozás építőkövei

Számok és szöveges adatok

A vezérlési szerkezetek megfelelői egy programozási környezetben

Elágazások, feltételek kezelése; többirányú elágazás; ciklusok fajtái

Animáció, grafika programozása

A program megtervezése, kódolása

Tesztelés, elemzés

– Szöveget, képet tartalmazó prezentáció létrehozása, formázása, paramétereinek beállítása

– Feladatleírás, illetve minta alapján prezentáció szerkesztése

– Bemutatószerkesztési alapelvek

– A bemutató objektumaira animációk beállítása

– Iskolai, hétköznapi problémák közös megoldása, a csoportmunka támogatása

– Az információforrások etikus felhasználásának kérdései

Elektronikus levél írása hivatalos, iskolai, családi és baráti címzettnek

Nyilvános és baráti fórumba hozzászólás, posztolás, mások hozzászólásának értékelése

A családi és iskolai kapcsolatokban az elektronikus kommunikációs szabályok értékelése

Az elektronikus kommunikáció gyakorlatában felmerülő problémák megismerése, valamint az ezeket megelőző vagy ezekre reagáló biztonságot szavatoló beállítások megismerése, használata

Az informatikai eszközök egészségre gyakorolt hatásai

Az informatikai eszközök működési elveinek megismerése és használata

Az informatikai eszközök be- és kiviteli perifériái, a háttértárak, továbbá a kommunikációs eszközök. A felhasználás szempontjából fontos működési elvek és paraméterek

Az informatikai eszközök, mobileszközök operációs rendszerei

Tudatos felhasználói magatartás erősítése, a felelős eszközhasználat kialakítása, tudatosítása; etikus információkezelés

Felhőszolgáltatások igénybevétele, felhasználási területei, virtuális személyiség és a hozzá tartozó jogosultságok szerepe, kezelése

Állományok tárolása, kezelése és megosztása a felhőben

6. évfolyam

– Elektronikus levél írása, üzenetküldő és csevegőprogram használata az elektronikus kommunikáció szabályainak betartásával

– Etikus és hatékony online kommunikáció az iskolai élethez és más tantárgyakhoz kapcsolódó csoportmunka érdekében

– Az adatok védelmét biztosító lehetőségek használata az online kommunikációs alkalmazásokban

– Személyes adatok, az iskolai élethez és más tantárgyakhoz kapcsolódó projektben adatok tárolása és megosztása a családi és az iskolai környezet elektronikus szolgáltatásai, felhőszolgáltatások segítségével

– Alapszolgáltatásokat nyújtó program előállítása blokkprogramozás segítségével

– Blokkprogramozás használatával az események és azok kezelésének megismerése egyszerű játékok készítése kapcsán

– Robotok vezérlése blokkprogramozással

– Geometrikus ábrák útján mozgó robot programozása

– ismeri és tudatosan alkalmazza a szöveges és multimédiás dokumentum készítése során a szöveg formázására, tipográfiájára vonatkozó alapelveket;

– a tartalomnak megfelelően alakítja ki a szöveges vagy a multimédiás dokumentum

szerkezetét, illeszti be, helyezi el és formázza meg a szükséges objektumokat;
– ismeri és kritikusan használja a nyelvi eszközöket (például helyesírás-ellenőrzés, elválasztás);
– etikus módon használja fel az információforrásokat, tisztában van a hivatkozás szabályaival.

Feladatleírás, illetve minta alapján rasztergrafikus ábra létrehozása, összehasonlítása, szerkesztése és illesztése különböző típusú dokumentumokba

Digitalizáló eszközök megismerése. Kép, hang és video digitális rögzítése

Képszerkesztési műveletek: beillesztés, vágás, kitöltés, kijelölés, színválasztás, feliratozás, retusálás, képméret változtatása, transzformációk

Más tantárgyaknál felmerülő problémák megoldása grafikai programmal: ábrák készítése, képek, fotók szerkesztése

7. évfolyam

Életkornak és érdeklődési körnek megfelelő hétköznapi tevékenységek és információáramlási folyamatok algoritmusának elemzése, tervezése

Hétköznapi algoritmusok leírása egy lehetséges algoritmusleíró eszközzel

Vezérlőszervezetek tudatos választását igénylő blokkprogramozási feladatok megoldása

Típusalgoritmusok – összegzés, másolás, eldöntés, maximumkiválasztás – használatát igénylő programozási feladatok megoldása

Projekt munkában egyszerű részekre bontott feladat elkészítése a részfeladatok megoldásával és összeállításával

Egyszerű algoritmussal megadható mozgások vezérlése valós és szimulált környezetben, az eredmények tesztelése, vizsgálata a lehetséges paraméterek függvényében

Adatok kezelését, változók használatát igénylő folyamatok programozása

Új objektum létrehozását igénylő feladatok megoldása blokkprogramozási környezetben

– ismeri a prezentációkészítés alapszabályait, és azokat alkalmazza;

– a tartalomnak megfelelően alakítja ki a szöveges vagy a multimédiás dokumentum szerkezetét, illeszti be, helyezi el és formázza meg a szükséges objektumokat.

Szöveget, táblázatot, ábrát, képet, hangot, animációt, videót tartalmazó prezentáció létrehozása, formázása, paramétereinek beállítása

Feladatleírás, illetve minta alapján prezentáció szerkesztése

Bemutatószerkesztési alapelvek. A mondandóhoz illeszkedő megjelenítés

Automatikusan és az interaktívan vezérelt lejátszás beállítása a bemutatóban

Iskolai, hétköznapi problémák közös megoldása, a csoportmunka támogatása

Az információforrások etikus felhasználásának kérdései

Prezentáció készítése kiselőadáshoz (a digitális kultúrához, más tantárgyakhoz, az iskolai élethez, hétköznapi problémához kapcsolódó feladat)

Bemutató készítése projekt munkában végzett tevékenység összegzéséhez, bemutatásához, a megfelelő szerkezet kialakításával az információforrások etikus használatával

Tájékoztató vagy reklámcélú, automatikusan ismétlődő, animált bemutató készítése

Rövid rajzfilm készítése prezentációkészítő alkalmazással

Elkészített prezentáció megjelenítése többféle elrendezésben, mentése különböző formátumokba

Kép, hang és video digitális rögzítése (képek szkennelése, digitális fotózás, videofelvételkészítés) és javítása

Multimédia alapelemek: fotó, hang, video készítése, szerkesztése, felhasználása előadásokhoz és bemutatókhoz

Raszter- és vektorgrafikai ábra összehasonlítása, szerkesztése és illesztése különböző típusú dokumentumokba

Feladatleírás, illetve minta alapján vektorgrafikus ábra készítése. Görbék, csomópontok felhasználása rajzok készítésében. Csomópontműveletek

Táblázatkezelési alapfogalmak: cella, oszlop, sor, munkalap, munkafüzet, cellahivatkozás, adattípus. Adatok táblázatos formába rendezése, feldolgozása. Adatbevitel, javítás, másolás, mozgatás elsajátítása

8.évfolyam

Az informatikai eszközök egészségre gyakorolt hatásai

Az informatikai eszközök működési elveinek megismerése és használata

Az informatikai eszközök be- és kiviteli perifériái, a háttértárak, továbbá a kommunikációs eszközök. A felhasználás szempontjából fontos működési elvek és paraméterek

Az informatikai eszközök, mobileszközök operációs rendszerei

Az operációs rendszer segédprogramjai. Az állományok és könyvtárak tömörítése

Az operációs rendszerek, helyi hálózatok erőforrásainak használata, jogosultságok ismerete.

Tudatos felhasználói magatartás erősítése, a felelős eszközhasználat kialakítása, tudatosítása; etikus információkezelés

Felhőszolgáltatások igénybevétele, felhasználási területei, virtuális személyiség és a hozzá tartozó jogosultságok szerepe, kezelése. Alkalmazások a virtuális térben. Állományok tárolása, kezelése és megosztása a felhőben

Elektronikus levél írása, üzenetküldő és csevegőprogram használata az elektronikus kommunikáció szabályainak betartásával

Etikus és hatékony online kommunikáció az iskolai élethez és más tantárgyakhoz kapcsolódó csoportmunka érdekében

Az adatok védelmét biztosító lehetőségek használata az online kommunikációs alkalmazásokban

Személyes adatok, az iskolai élethez és más tantárgyakhoz kapcsolódó projektben adatok tárolása és megosztása a családi és az iskolai környezet elektronikus szolgáltatásai, felhőszolgáltatások segítségével

Szöveget, képet, ábrát, táblázatot tartalmazó dokumentumok létrehozása, formázása

Feladatleírás, illetve minta alapján dokumentumok szerkesztése

Szövegszerkesztési alapelvek. A szöveg tipográfiája, tipográfiai ismeretek. dokumentumok szerkezete, objektumok.

Élőfej és élőláb

Táblázat beszúrása a szövegbe. A táblázat formázása

Iskolai, hétköznapi problémák közös megoldása, a csoportmunka támogatása

Mentés különböző formátumokba

Az információforrások etikus felhasználásának kérdései

A mindennapi, az iskolai élethez és más tantárgyakhoz kapcsolódó kép, hang és video rögzítése szkennelvel, digitális fényképezőgéppel, okostelefonnal

Rögzített, illetve rendelkezésre álló multimédia-alapelemek: fotó, hang, video szerkesztése és felhasználása előadásokhoz, bemutatókhoz

Feladatleírás, illetve minta alapján raszter- és vektorgrafikai ábra készítése, szerkesztése, módosítása különböző dokumentumokba, előadásokhoz és bemutatókhoz

Ábrakészítés során egyszerű transzformációs műveletek, igazítások, csoportműveletek használata

Olyan grafikai feladatok megoldása, amelyek algoritmikus módszereket igényelnek: másolás,

klónozás, tükrözés, geometriai transzformációk
Statisztikai adatelemzés, statisztikai számítások.
Statisztikai függvények használata táblázatkezelőkben
Adatok feldolgozását segítő számítási műveletek
Feladatok a cellahivatkozások használatára. Relatív és abszolút cellahivatkozás. Saját képletek szerkesztése. Függvények használata, paraméterezés
Más tantárgyaknál felmerülő problémák megoldása a táblázatkezelő program segítségével
Az adatok grafikus ábrázolási lehetőségei. Diagram létrehozása, szerkesztése. Diagramtípusok

Gazdasági és pénzügyi kultúra

7-8. évfolyam

A tanuló érti a szűkösség fogalmát és szerepét a család és egy ország gazdálkodásában. Modellszerűen átlátja a családok gazdasági funkcióit és kapcsolatait a többi gazdasági szereplővel. Tisztában van azzal, hogy a gazdasági célok több úton is elérhetők, képes az alternatív megoldások mérlegelésére.

Tájékozott a háztartások legfontosabb erőforrásairól, bevételeiről, kiadási csoportjairól, képes egyszerű családi költségvetés összeállítására és vezetésére. Fel tud sorolni a tudatos vásárlást, a fenntarthatóságot biztosító szempontokat.

Érti a családi költségvetés, a megtakarítás és hitelfelvétel összefüggését, egymásra hatását. Ismeri a hitelfelvétellel járó kockázatok főbb típusait, a nemfizetés következményeit és a pénzügyi zavarok kezelésének néhány lehetőségét.

Ismeri a jellemző befektetési típusokat és az ezek közti választás főbb szempontjait. Tisztában van saját gazdasági szerepével, ismeri saját gazdálkodási attitűdjét, képes saját céljaival összefüggő rövid és hosszabb távú pénzügyi tervezésre.

Ismer gazdasági természetű kockázatokat a családok életében, tud javaslatot tenni ezek negatív hatásának csökkentésére, elkerülésére.

Érti a családok és saját szerepét a rászorultak támogatásában, a társadalmi felelősségvállalásban, az önkéntes feladatok végzésében.

Képes a gazdálkodással kapcsolatos főbb alapelvek tanács formájában történő megfogalmazására, az elvek gyakorlati képviselésére.

Érti a piacgazdaság működésének alapelveit, legfontosabb szereplőinek kapcsolatrendszerét. Ismer történelmi, földrajzi, társadalmi okokat, amelyek egy-egy ország szegénységét, gazdagságát eredményezik.

Alapvető ismeretei vannak a piac fogalmáról, szerepéről, működéséről. Érti a verseny fogalmát, látja annak előnyeit, árnyoldalait, megértette, hogy miért fontos a versenyetika, és ő is tehet az etikus versenyért.

Ismeri a pénz fogalmát, legfontosabb funkcióit, nemzetközi formáit.

Átlátja, hogy a legfontosabb gazdasági szereplők: a vállalatok, a háztartások, az állam és az önkormányzatok, a pénzügyi közvetítők, a civil szerveződések között milyen kapcsolatok alakultak ki, hogyan működik a gazdaság.

Megértette, hogy fogyasztásunkban szerepet játszanak a hazai és a külföldről származó termékek. Konkrét példákat tud mondani, hogy miért szükséges egy-egy terméket külföldről behozni, megértette, hogy miért és mennyiben segíti a gazdaság fejlődését, ha hazai, helyi terméket vásárolunk.

Tudja az export és az import fogalmát, ismeri külkereskedelmünk alapvető szerkezeti felépítését.

Tisztában van azzal, hogy szükség van az államra, fel tudja sorolni az állam feladatait, hogy mire kell az államnak pénzt költenie. Megértette az adózás jelentőségét, ismeri a főbb adónemeket.

Érti, hogy miért hátrányos a társadalom számára a feketegazdaság.

Érti, hogy mit jelent az ország eladósodottsága, melyek ennek gyakorlati következményei.

Tisztában van azzal, hogy az egyéni sikerek és a közösség, az ország egészének jóléte hosszú távon összefüggnek, egymástól elválaszthatatlanok.

Ének-zene

1. osztály

Továbbhaladás feltételei

- emlékezetből énekel legalább 20 gyermekdalt
- artikulálva énekel c' – d'' hangterjedelemben
- érzékeli és megnevezi a hangerő, hangszín, hangmagasság változásait, az öt körülvevő világ hangjaiban, tanult dalokban, zeneművekben
- a hallgatott zenét adott szempontok alapján megfigyeli, és ezekről tanári kérdések segítségével szóban beszámol;
- felismeri a zongora hangját;
- felismeri és megkülönbözteti a gyermekkar és a vegyeskar hangzását;
- meg tudja különböztetni a szólóhangszer hangzását a zenekari hangzástól;
- szóval, rajzzal, egyénileg, párban vagy csoportosan – kifejezi a zene által benne keltett érzéseket.
- érti a tempó és az egyenletes lüktetés fogalmát;
- érzékeli és hangoztatja az egyenletes mérőt a tanult dalokban
- megkülönbözteti a mérőt és a ritmust
- tapsolja a dalok, mondókák ritmusát
- felismeri és hangoztatja a negyed, nyolcadpár, fél értékű ritmusokat, a negyed és a fél értékű szünetet
- a dalokat tanári segítséggel szolmizálva énekli, kézjelekkel mutatja
- tanári segítséggel képes leírni egyszerű ritmusokat a tanult értékekkel
- képes egyszerű kottában tájékozódni

2. osztály

- csoportosan vagy önállóan megfelelő hangmagasságban énekel,
- különböző hangerővel tud énekelni
- kézjelről énekel
- emlékezetből énekel legalább 20 gyermekdalt
- a hallgatott zenét adott szempontok alapján megfigyeli, és ezekről tanári kérdések segítségével szóban beszámol
- felismeri a zongora hangját
- felismeri és megkülönbözteti a gyermekkar és a vegyeskar hangzását;
- meg tudja különböztetni a szólóhangszer hangzását a zenekari hangzástól;
- szóval, rajzzal, táncsal és/vagy szabad mozgás improvizációval – egyénileg, párban vagy csoportosan – kifejezi a zene által benne keltett érzéseket
- a szóló és kórus, szólóhangszer és zenekar megkülönböztetése, megnevezése a tanult zenei anyagban

- érti a tempó és az egyenletes lüktetés fogalmát;
- megkülönbözteti a mérőt és a ritmust
- érzékeli az ütemhangsúlyt
- a testét hangszerként is használja, egyszerű ritmushangszereket használ
- tapsolja a dalok, mondókák ritmusát;
- felismeri és hangoztatja a negyed, nyolcadpár, fél értékű ritmusokat, a negyed és a fél értékű szünetet, tájékozódik a 2/4-es ütemben, felismeri és használja az ütemvonalat, záróvonalat, az ismétlődőjelet
- mondókákat alkot, ritmusokat rögtönöz
- énekli és alkalmazza a pentaton hangkészlet hangjait; kiegészülve az alsó „lá”-val;
- tanári segítséggel képes leírni egyszerű ritmusokat a tanult értékekkel
- dallamhangokkal
- képes egyszerű kottában tájékozódni;
- A kottakép alapvető funkcionális elemeit felismeri: ütemmutató, hangjegy, szünet, vonal – vonalköz, pótvonat, ütemvonal, kezdőhang-záróhang
- Ütemvonal és záróvonal írása;
- A lá - szó - mi - ré-dó- alsó lá szolmizációs hangok leírása fokozatos különböző hangmagasságokban.

3.osztály

Továbbhaladás feltételei

- o emlékezetből énekli legalább 40 magyar népdalt
- emlékezetből énekli a Himnuszt
- ismeri a tanult magyar népdalokhoz tartozó népszokásokat
- meg tudja különböztetni a népdalfeldolgozásokat az egyéb szimfonikus művektől;
- megkülönbözteti a szólóhangszer hangzását a zenekari hangzástól
- a gyermekkar, vegyeskar, szólóhangszer és a zenekar hangzásának azonosítása
- ismeri a 4/4-es ütemet, valamint az egész értékű kottát és az egyedül álló nyolcadot azok szüneteivel
- ismeri a 3/4-es ütemet, valamint a pontozott fél értékű kottát
- megkülönbözteti a páros és páratlan lüktetést
- énekli és alkalmazza a felső dó , alsó lá és alsó szó hangokat
- ritmikai többszólamúságot alkalmaz ritmuskánonban
- énekli a hétfokú hangsorban
- szolmizálva
- a hallás után tanult dalokat képes a kottakép alapján azonosítani
- helyesen használja a szolmizációs hangokat és neveket különböző intonációs és hangképző gyakorlatoknál
- a kottában felismeri a tanult új ritmusképleteket és dallamhangokat

4.osztály

Továbbhaladás feltételei

- emlékezetből énekli legalább 40 magyar népdalt
- emlékezetből énekli a Himnuszt
- ismeri a tanult magyar népdalokhoz tartozó népszokásokat

- meg tudja különböztetni a népdalfeldolgozásokat az egyéb szimfonikus művektől;
- megkülönbözteti a szólóhangszer hangzását a zenekari hangzástól
- kialakul a többirányú figyelem készsége, a lineáris és a vertikális történések érzékelése
- megkülönbözteti a páros és a páratlan lüktetést
- az ütemhangsúlyokat mozgással érzékelteti
- ismeri a 4/4-es ütemet, valamint az egész értékű kottát és az egyedül álló nyolcadot azok szüneteivel
- ismeri a 3/4-es ütemet, valamint a pontozott fél értékű kottát
- ismeri a 3/4 és 4/4 –es ütemfajta grafikai képét és írásban megjelenti
- felismeri és hangoztatja az összetett ritmusokat: szinkópa, nyújtott és éles ritmus
- tanári segítséggel képes leírni egyszerű ritmusokat a tanult értékekkel
- ritmizálva szólaltat meg mondókákat, gyermekverseket
- életkorának és hangjaitosságainak megfelelő hangmagasságban énekel, törekszik a tiszta intonációra
- különböző dinamikai szinteken tud énekelni
- a tanult énekelt zenei anyagot tanári vezetéssel el tudja énekelni kézjelezve és szolmizálva
- éneklés és alkalmazza a felső dó, alsó lá és alsó szó hangokat
- tanári segítséggel képes leírni egyszerű dallamfordulatokat a tanult dallamhangokkal
- azonosítja az alapvető zenei jelenségeket (hangmagasság, dallamvonal)
- kottaképről azonosítja a hallás után tanult dalokat
- a kottában felismeri a tanult új ritmusképleteket és dallamhangokat
- Violinkulcs írása;
- ismeri a szinkópa, nyújtott és éles ritmus grafikai képét és írásban megjelenti őket. Egyedül álló nyolcad és szünete grafikai képe és írása;
- Dó – lá – szó – mi – ré – dó – lá, - szó, hangokat el tudja helyezni a hétfokú hangsorban

5. osztály

- Énekeljen emlékezetből legalább 26 dalt,
- Ismerjen további 20 dalt és énekelje kottaképről és emlékezetből, szöveggel
- értelmezze a dalokban előforduló népi kifejezéseket
- a Szózat hallás utáni megtanulása és éneklése
- Különböző stílusú műdalok, kánonok, duettek, zenei szemelvények hallás utáni megtanulása
- éneklését tudja a dalok karakteréhez, hangulatához igazítani
- tegyen különbséget ereszkedő és kupolás dallamvonal között
- ismerje fel a legelterjedtebb magyar népi hangszereket (pl. tekerő, duda, cimbalom, citera, doromb, furulya, tárogató, síp)
- a karmester és a karvezető különböző szerepének megértése
- tudja megfogalmazni a zene keltette érzéseket, gondolatokat, véleményeket tanári kérdések segítségével
- Ismerje fel a párhuzamokat a régmúlt, közelmúlt és a jelen zenei megnyilvánulásai között a hallgatott zenékben

- tudja a jellegzetes hangszereket kapcsolni a megismert népzenei és műzenei stílusokhoz, műfajokhoz
- Azonosítani tudja a különböző zenei karaktereket
- Követni tudja a rövidebb zenei formahatárokat, tagolásokat akár énekes, akár hangszeres részletek tekintetében
- Páros és páratlan lüktetés felismerése hallás és kottakép alapján
- Ismeri és használja a 16-od ritmusértéket, gyakorló nevüket, grafikai jelüket és értéküket
- A dalok ritmusának hangoztatása
- A tiszta hangközök felismerése és megnevezése (kvint, kvárt, oktáv)
- énekelt és a zenehallgatási anyaghoz kapcsolódó dallami elemek megfigyelése és megnevezése
- A tanult énekelt zenei anyaghoz köthető szolmizációs hangok kézjelről történő éneklése
- a zenei kérdésre választ tudjon rögtönözni
- a tizenhatod – formációk grafikai képe és írása
- kis éles és kis nyújtott ritmusok grafikai képe és írása
- a tanult hangközök éneklése tanári segítséggel
- rövid dallamok írása betűkottáról hangjegyre, C-dóban

6. osztály

- Énekeljen emlékezetből legalább 26 dalt,
- Ismerjen további 20 dalt és énekelje kottaképről és emlékezetből, szöveggel
- értelmezze a dalokban előforduló népi kifejezéseket
- a Szózat hallás utáni megtanulása és éneklése
- Különböző stílusú műdalok, kánonok, duettek, zenei szemelvények hallás utáni megtanulása
- éneklését tudja a dalok karakteréhez, hangulatához igazítani
- tegyen különbséget ereszkedő és kupolás dallamvonal között
- ismerje fel a legelterjedtebb magyar népi hangszereket (pl. tekerő, duda, cimbalom, citera, doromb, furulya, tárogató, síp)
- a karmester és a karvezető különböző szerepének megértése
- tudja megfogalmazni a zene keltette érzéseket, gondolatokat, véleményeike tanári kérdések segítségével
- Ismerje fel a párhuzamokat a régmúlt, közelmúlt és a jelen zenei megnyilvánulásai között a hallgatott zenékben
- tudja a jellegzetes hangszereket kapcsolni a megismert népzenei és műzenei stílusokhoz, műfajokhoz
- Azonosítani tudja a különböző zenei karaktereket
- Követni tudja a rövidebb zenei formahatárokat, tagolásokat akár énekes, akár hangszeres részletek tekintetében
- Páros és páratlan lüktetés felismerése hallás és kottakép alapján
- Ismeri és használja a 16-od ritmusértéket, gyakorló nevüket, grafikai jelüket és értéküket
- A dalok ritmusának hangoztatása
- A tiszta hangközök felismerése és megnevezése (kvint, kvárt, oktáv)
- énekelt és a zenehallgatási anyaghoz kapcsolódó dallami elemek megfigyelése és megnevezése

- A tanult énekelt zenei anyaghoz köthető szolmizációs hangok kézjelről történő éneklése
- a zenei kérdésre választ tudjon rögtönözni
- a tizenhatod – formációk grafikai képe és írása
- kis éles és kis nyújtott ritmusok grafikai képe és írása
- a tanult hangközök éneklése tanári segítséggel
- rövid dallamok írása betűkottáról hangjegyre, C-dóban

7.osztály

- Az újonnan, hallás után tanult népdalok, műdalok éneklése kottaképről és emlékezetből
- Ismerje fel a népdalok és a mai világ párhuzamait
- Ismerje a zenetörténeti korszakok legfontosabb ismertetőjegyeit, történelmi és kulturális hátterüket
- tudja azonosítani az egyes korszakokhoz tartozó zenei műfajokat, jellemzőiket, hangszerelési sajátosságait
- a zene keltette érzések megfogalmazása tanári kérdések segítségével
- tudja beazonosítani a zenei korszakokat: középkor, reneszánsz, barokk, klasszika, romantika, zenei impresszionizmus, századforduló, 20. századi zene, kortárs zene
- ismerje fel a zenei műfajokat: zsoltár, trubadúr ének, madrigál, mise, oratórium, kantáta, szimfónia, műdal, opera, ária, kamarazene, jazz
- készítsen kiselőadást a népzenei gyűjtések történetéről
- készítsen kiselőadást különböző hangszerekről, zenei műfajokról, zeneszerzőkről, zeneművészekről
- minden, korábban tanult ritmikai ismeret alkalmazása változatos formákban
- vegyen részt közös kreatív zenélési formákban, használja énekhangját, az akusztikus környezet hangjait, ütőhangszereket, egyszerűbb dallamhangszereket.
- tudja kézjelekkel a zenei elemeket vizuálisan megjeleníteni
- zenei kérdésre rögtönzött választ adjon
- ismerje a módosított és módosítójel nélküli szolmizációs hangokat, és törzshangokat
- kis és nagy terc szerepének fogalmi ismerete a dūr és moll jelleg hangzásában
- rövid dallamokat írjon át betűkottáról hangjegyekre
- a tanult zenei elemeket képes legyen vizuálisan megjeleníteni
- kottairáshoz alkalmas szoftverek megismerése, használata

8.osztály

- Az újonnan, hallás után tanult népdalok, műdalok éneklése kottaképről és emlékezetből
- Ismerje fel a népdalok és a mai világ párhuzamait
- Ismerje a zenetörténeti korszakok legfontosabb ismertetőjegyeit, történelmi és kulturális hátterüket
- tudja azonosítani az egyes korszakokhoz tartozó zenei műfajokat, jellemzőiket, hangszerelési sajátosságait
- a zene keltette érzések megfogalmazása tanári kérdések segítségével
- tudja beazonosítani a zenei korszakokat: középkor, reneszánsz, barokk, klasszika, romantika, zenei impresszionizmus, századforduló, 20. századi zene, kortárs zene

- ismerje fel a zenei műfajokat: zsoltár, trubadúr ének, madrigál, mise, oratórium, kantáta, szimfónia, műdal, opera, ária, kamarazene, jazz
- készítsen kiselőadást a népzenei gyűjtések történetéről
- készítsen kiselőadást különböző hangszerekről, zenei műfajokról, zeneszerzőkről, zeneművészekről
- minden, korábban tanult ritmikai ismeret alkalmazása változatos formákban
- vegyen részt közös kreatív zenélési formákban, használja énekhangját, az akusztikus környezet hangjait, ütőhangszereket, egyszerűbb dallamhangszereket.
- tudja kézjelekkel a zenei elemeket vizuálisan megjeleníteni
- zenei kérdésre rögtönzött választ adjon
- tanult dallami elemek felhasználásával improvizáljon
- ismerje a módosított és módosítójel nélküli szolmizációs hangokat, és törzshangokat
- nevezze meg a tiszta, kis- és nagy hangközöket az énekelt és a zenehallgatási anyagban
- kis és nagy terc szerepének fogalmi ismerete a dúr és moll jelleg hangzásában
- rövid dallamokat írjon át betűkottáról hangjegyekre
- a tanult zenei elemeket képes legyen vizuálisan megjeleníteni
- kottairáshoz alkalmas szoftverek megismerése, használata

Technika és tervezés

1. évfolyam

Továbbhaladás feltételei:

- az anyagok tulajdonságairól érzékszervi úton, önállóan szerez ismereteket – szín, alak, átlátszóság, szag, keménység, rugalmasság, felületi minőség
- egyszerű szöveges, rajzos és képi utasításokat hajt végre a tevékenysége során
- ismeri a családellátó tevékenységeket, melyek keretében vállalt feladatait az iskolai önellátás során munkamegosztásban végzi – terítés, rendrakás, öltözködés, növények, állatok gondozása stb.
- rendelkezik az életkorának megfelelő szintű problémafelismerési, problémamegoldási képességgel.

2. évfolyam

- az anyagok tulajdonságairól érzékszervi úton, önállóan szerez ismereteket – szín, alak, átlátszóság, szag, keménység, rugalmasság, felületi minőség;
- ismeri a környezetében fellelhető, megfigyelhető szakmák, hivatások jellemzőit
- felismeri az egymásért végzett munka fontosságát, a munkamegosztás értékét
- Saját felelősség felismerése a közlekedésben
- Szabálykövető magatartás kialakítása
- gyalogos és kerékpáros közlekedés szabályai, tömegközlekedési eszközök, kulturált közlekedés, biztonságos járműhasználat

3. évfolyam

Továbbhaladás feltételei:

- alkotótevékenysége során figyelembe veszi az anyag tulajdonságait, felhasználhatóságát.
- Együttműködési készségek fejlesztése közös tevékenység során
- adott szempontok alapján egyszerűbb tárgyakat önállóan tervez, készít, alkalmazza a tanult munkafolyamatokat

- felismeri, hogy tevékenysége során tud változtatni közvetlen környezetén, megóvhatja, javíthat annak állapotán;
- Az ünnepi szokások megőrzése , kulturált ünneplés , közös értékek, szokások, hagyományok őrzése
- ismeri és használni, alkalmazni tudja a legfontosabb közlekedési lehetőségeket, szabályokat, viselkedési elvárásokat

4. évfolyam

Továbbhaladás feltételei:

- az anyagok tulajdonságairól érzékszervi úton, önállóan szerez ismereteket – szín, alak, átlátszóság, szag, keménység, rugalmasság, felületi minőség;
- egyszerű szöveges, rajzos és képi utasításokat hajt végre a tevékenysége során
- szelektíven gyűjti a hulladékot
- otthoni és iskolai környezetének, tevékenységeinek balesetveszélyes helyzeteit felismeri, és ismeri megelőzésük módját
- takarékosan gazdálkodik az anyaggal, energiával, idővel, ismeri a tudatos vásárlás néhány fontos elemét;
- felismeri az egymásért végzett munka fontosságát, a munkamegosztás értékét
- nemzeti értékeink és hőseink iránti tisztelet erősítése
- ismeri és használni, alkalmazni tudja a legfontosabb közlekedési lehetőségeket, szabályokat, viselkedési elvárásokat;
- takarékoskodás, munkamegosztás, időbeosztás, környezetvédelem, szemét, hulladék
- népszokás, hagyomány, nemzeti érték, viselkedéskultúra, öltözködéskultúra
- térképismeret, útvonalterv

5. évfolyam

A továbbhaladás feltételei

- megérti a munkatevékenység értékteremtő lényegét;
- felismeri a környezeti tapasztalások, megfigyelések ok-okozati összefüggéseit; felismeri az egyes műveletek baleseti veszélyeit;
- elemi műszaki rajzi ismereteit alkalmazza a tervezés során
- lakásalaprajzot tervez – berendezett lakásmakettet készít; alaprajzok tanulmányozása során megismeri a lakás jellemző helyiségeit, azok funkcióját, egymással való kapcsolatát
- felismeri a lakás alaprajza és a lakás berendezhetősége közötti kapcsolatot; ismeri a lakás helyiségeinek jellemző bútorait;
- ismeri a világítás, a színek, az anyagok és minták, a tárgyak és díszek szerepét a lakberendezésben;
- ismeretei vannak a felhasznált anyagokról, például természetes és mesterséges faanyagok, műanyagok, fémek, papírok, textilek, képlékeny anyagok; terveit szóban, rajzban megosztja; a munkavégzési szabályokat betartja;
- felismeri az egyes műveletek balesetveszélyeit, a védőeszközök használatának szükségességét

6. évfolyam

A továbbhaladás feltételei

- megérti a munkatevékenység értékteremtő lényegét;
- felismeri a környezeti tapasztalások, megfigyelések ok-okozati összefüggéseit; felismeri az egyes műveletek baleseti veszélyeit;
- elemi műszaki rajzi ismereteit alkalmazza a tervezés során
- lakásalaprajzot tervez – berendezett lakásmakettet készít; alaprajzok tanulmányozása során megismeri a lakás jellemző helyiségeit, azok funkcióját, egymással való kapcsolatát
- felismeri a lakás alaprajza és a lakás berendezhetősége közötti kapcsolatot; ismeri a lakás helyiségeinek jellemző bútorait;
- ismeri a világítás, a színek, az anyagok és minták, a tárgyak és díszek szerepét a lakberendezésben;
- ismeretei vannak a felhasznált anyagokról, például természetes és mesterséges faanyagok, műanyagok, fémek, papírok, textilek, képlékeny anyagok; terveit szóban, rajzban megosztja; a munkavégzési szabályokat betartja;
- felismeri az egyes műveletek balesetveszélyeit, a védőeszközök használatának szükségességét

7. évfolyam

- A továbbhaladás feltételei
- egészség- és környezettudatosan dönt és tevékenykedik; tisztában van a saját, a családi és a társadalmi erőforrásokkal és az azokkal való hatékony és tudatos gazdálkodás módjaival;
- érti a társadalmi munkamegosztás lényegét, az egyes foglalkoztatási ágazatok jelentőségét.
- önállóan szerez információt megfigyelés, vizsgálat, adatgyűjtés útján; azonosítja a települések legfontosabb közműveit, közszolgáltatásait.
- tevékenysége során tapasztalatokat szerez a háztartás műszaki jellegű rendszereinek felépítéséről, működéséről; elemzi, összehasonlítja az építményekre ható hatásokat az építményekkel kapcsolatos követelményeket;
- tevékenységének tervezésénél és értékelésénél figyelembe vesz környezeti szempontokat;
- megérti az egyén felelősségét a közös értékteremtésben;
- felméri és tervezi a tevékenység munkavédelmi szabályait;
- alkalmazza a forma és funkció összefüggéseit, önállóan választ szerszámot, eszközt;
- önismeretére építve vállal feladatokat, szem előtt tartva a csapat eredményességét;
- környezeti, fenntarthatósági szempontokat is mérlegelve, céljainak megfelelően választ a rendelkezésre álló anyagokból

Vizuális kultúra

1. évfolyam

- Saját élmények feldolgozása, vizuális megjelenítése és a kifejezőképesség fejlesztése a mondanivaló kifejezésének érdekében történő eszköz megválasztásával. Közvetlen élmény képi és téri megjelenítése. Színtapasztalatok gazdagítása, színismeretek bővítése. Színérzék fejlesztése. Színdifferenciáló képesség fejlesztése. Természeti látványok hangulatának visszaadása.
- Különböző érzékszervi tapasztalatok (pl. szaglás, hallás, tapintás, látás) élményszerű feldolgozása alapján, egyszerű következtetések szóbeli megfogalmazása és az élmények, kialakult érzések vizuális megjelenítése különböző eszközökkel síkban és térben (pl. rajz, festés, mintázás, építés/konstruálás, tárgyalakítás).
- A tanulás során felmerülő helyzetekben valós környezeti jellemzők (pl. téli táj, növény részei, osztályterem színei), képek és ábrák (pl. tankönyvi ábra, saját vagy társak rajza) célirányos megfigyelése, és a tapasztalatok szóveges megfogalmazása a látott információk pontos leírása és feldolgozása érdekében.
- Közvetlen megfigyelések útján szerzett konkrét vizuális tapasztalatok (pl. nagyság, felület, méret, irány, mennyiség, anyagszerűség, elhelyezkedés) alapján vizuális jellemzők kiválasztása, csoportosítása, megnevezése (pl. legsötétebb szín, legnagyobb forma, a kép jobb oldalán elhelyezkedő figura), és az érzékszervi tapasztalatok következetes felhasználása az alkotómunka során.
- Megadott szempontok alapján természeti és mesterséges tárgyak gyűjtése, megfigyelése, és a megfigyelések alapján a tárgyak pontos leírása és változatos vizuális megjelenítése játékos feladatokban.
- Saját kitalált történet elmesélése, és a történet néhány fontosabb jelenetének többalakos vizuális megjelenítése tetszőleges eszközökkel.
- Korábban átélt események, különböző személyes élmények felidézése és tetszőleges megjelenítése különböző eszközökkel síkban és térben (térábrázolási képesség, emberábrázolás, kifejezőképesség fejlesztése) Szemléltetésre ajánlott képanyag: Turner tájképei, Személyes érzelmek, hangulatok kifejezése képalkotásban (kifejező képalkotás, kifejező jellegű plasztikus alkotás) Adott érzelmi állapot (pl. boldogság, rémület, tanácstalanság) kifejezése arcjátékkal és gesztusokkal, az érzelmek kifejezési lehetőségeinek tudatosítása érdekében. A tapasztalatok felhasználása egyszerű vizuális megjelenítés során (emberábrázolás, differenciált arc ábrázolás, kéz ábrázolás) da Vinci: Mona Lisa, Modigliani portréképei.
- Olvasmány- vagy zenei élményhez a jelentést vagy hangulatot erősítő vizuális illusztráció készítése választott technikával, és az elkészült alkotás szóveges magyarázatával.
- Magyar népmesékhez, népi mondókákhoz, népdalokhoz vizuális illusztráció készítése hagyományos, ember- vagy állatábrázolást is megjelenítő népművészeti alkotások (karcolozott, faragott pásztorművészeti tárgyak) stíuselemeinek felhasználásával.
- Tanult irodalmi, zenei élmények, és médiaélmények (pl. mese, vers, gyermekdal, zenemű, animációs film) fontos helyszíneinek és szereplőinek megjelenítése síkban (pl.

rajz, festés, vegyes technika) és térben egyszerű eszközök felhasználásával (pl. drapéria, kartondoboz, paraván,

- Kisgyerekeknek szóló könyvborítók, füzetek, hirdetések üzenetének elemzése tanári segítséggel, és a tapasztalatok felhasználása egyszerű tervezési feladatokban
- Iskolai életében megjelenő szabályok kapcsán piktogramokat, rajzi jeleket alkot.
- Véleményt formál társai piktogramterveinek érthetőségével kapcsolatban.
- Magyar nemzeti szimbólumok gyűjtése
- Magyar népi díszítőművészet jelkészletének gyűjtése, kísérletezés a szimbólumok értelmezésével
- A különböző médiumok (pl. könyv, televízió, rádió, internet, film, videojáték) megfigyelése, vizsgálata, összehasonlítása, megadott szempontok (pl. érzékszervekre gyakorolt hatás, eltérő jelhasználat) alapján közvetlen tapasztalat és saját médiaélmények felidézésének segítségével.
- Fotó- vagy rajzsorozat készítése a mindennapok során tapasztalható időbeli változások szemléltetése érdekében (pl. napirend, naplemente, Luca-búza fejlődése).

2. évfolyam

- Képzelőerő, belső képalkotás fejlődése.
- Az életkornak megfelelő, felismerhető ábrázolás készítése.
- Az alkotótevékenységnek megfelelő, rendeltetésszerű és biztonságos anyag- és eszközhasználat, a környezettudatosság szempontjainak egyre szélesebb körű figyelembevételével.
- A felszerelés önálló rendben tartása.
- A közvetlen környezet megfigyelése és értelmezése.
- A képalkotó tevékenységek közül személyes kifejező alkotások létrehozása.
- Téralkotó feladatok során a személyes térbeli szükségletek felismerése.
- Alkotótevékenység és látványok, műalkotások szemlélése során néhány forma, szín, vonal, térbeli hely és irány, felismerése, használatára.
- A szobor, festmény, tárgy, épület közötti különbségek felismerése.
- Látványok, műalkotások néhány perces szemlélése.
- Médiumok azonosítása, igény kialakítása a médiahasználat során a tudatosabb választásra, illetve reflektív médiahasználat.
- A médiaszövegek néhány elemi kódjának a (kép, hang, cselekmény) azonosítása, illetve ezzel kapcsolatos egyszerű összefüggések felismerése (pl. médiaszövegek emberek által mesterségesen előállított tartalmak, kreatív kifejező eszközöket használnak, amelyek befolyásolják azok hatását).
- A személyes kommunikáció és a közvetett kommunikáció közötti alapvető különbségek felismerése.
- Az életkorhoz igazodó internetes tevékenységek gyakorlása és az abban rejlő veszélyek

- felismerése.
- Az alkotó és befogadó tevékenység során a saját érzések felismerése, és azok kifejezése.

3. évfolyam

- Az újként megismert anyagok és eszközök, technikák az alkotótevékenységnek megfelelő, rendeltetésszerű és biztonságos anyag- és eszközhasználata.
- A legismertebb formák, színek, vonalak, térbeli helyek és irányok.
- Téralkotó feladatok során a személyes preferenciáknak és a funkciónak megfelelő térbeli szükségletek felismerése.
- Látványok, műalkotások megfigyeléseinek során kialakult gondolatok, érzések elmondására a tantervben meghatározott legfontosabb fogalmak használatával, az életkornak megfelelően.
- A média alapvető funkcióinak (tájékoztatás, szórakoztatás, ismeretszerzés) megismerése.
- Az életkorhoz igazodó biztonságos internet- és mobilhasználat szabályainak ismerete,
- alkalmazása. A hálózati kommunikációban való részvétel során fontos és szükséges viselkedési szabályok elsajátítása, alkalmazása. Életkorhoz igazodó fejlesztő, kreatív internetes tevékenységek megismerése.

4. évfolyam

- Az újként megismert anyagok és eszközök, technikák az alkotótevékenységnek megfelelő, rendeltetésszerű és biztonságos anyag- és eszközhasználata.
- A legismertebb formák, színek, vonalak, térbeli helyek és irányok, illetve komponálási módok használata, látványok, műalkotások olvasásába is beépítve.
- Téralkotó feladatok során a személyes preferenciáknak és a funkciónak megfelelő térbeli szükségletek felismerése.
- A szobrászati, festészeti, tárgyművészeti, építészeti területek közötti különbségek további differenciálása (pl. festészen belül: arckép, csendélet, tájkép).
- Látványok, műalkotások megfigyeléseinek során kialakult gondolatok, érzések elmondására a tantervben meghatározott legfontosabb fogalmak használatával, az életkornak megfelelően.
- Különböző típusú médiaszövegek felismerése, a médiatartalmak közötti tudatos választás.
- A médiaszövegekhez használt egyszerű kódok, kreatív kifejezőeszközök és azok érzelmi hatásának felismerése.
- Kép- és hangrögzítő eszközök használata elemi technikáinak ismerete. Az elsajátított
- kifejezőeszközök segítségével saját gondolatok, érzések megfogalmazása, rövid, egyszerű történet megformálása.

- A médiaszövegek előállításával, nyelvi jellemzőivel, használatával kapcsolatos alapfogalmak elsajátítása, helyes alkalmazása élőszóban.
- A média alapvető funkcióinak (tájékoztatás, szórakoztatás, ismeretszerzés) megismerése.
- A médiaszövegekben megjelenő információk valóságtartalmának felismerése.
- Az életkorhoz igazodó biztonságos internet- és mobilhasználat szabályainak ismerete, alkalmazása. A hálózati kommunikációban való részvétel során fontos és szükséges viselkedési szabályok elsajátítása, alkalmazása. Életkorhoz igazodó fejlesztő, kreatív internetes tevékenységek megismerése.

5. évfolyam

A továbbhaladás feltételei

- legyen képes aktívan részt venni az elemző, alkotó folyamatokban egyénileg és párban,
- legyen képes megadott szempontok szerint önállóan alkalmazni, használni az 5. évfolyamon tanult technikákat, eszközöket az alkotói folyamat során,
- ismerjen fel néhányat az 5. évfolyamon tanult építmények, képzőművészeti alkotások közül, az 5. évfolyamon tanult fogalmak közül
- néhány elemi szintű ismerete, adekvát használata, - legyen képes néhány összefüggő mondatban adott látványt, műalkotást megadott szempontok szerint ismertetni, személyes viszonyulását megfogalmazni.

6. évfolyam

A továbbhaladás feltételei

- legyen képes aktívan részt venni az elemző, alkotó folyamatokban egyénileg és párban,
- legyen képes megadott szempontok szerint önállóan alkalmazni, használni a 6. évfolyamon tanult technikákat, eszközöket az alkotói folyamat során,
- ismerjen fel néhányat a 6. évfolyamon tanult építmények, képzőművészeti alkotások közül,
- a 6. évfolyamon tanult fogalmak közül néhány elemi szintű ismerete, adekvát használata, - legyen képes néhány összefüggő mondatban adott látványt, műalkotást megadott szempontok szerint ismertetni, személyes viszonyulását megfogalmazni.

7. évfolyam

A továbbhaladás feltételei

- legyen képes aktívan részt venni az elemző, alkotó folyamatokban egyénileg és párban,
- legyen képes megadott szempontok szerint önállóan alkalmazni, használni a 7. évfolyamon tanult technikákat, eszközöket az alkotói folyamat során,
- ismerjen fel néhányat a 7. évfolyamon tanult építmények, képzőművészeti alkotások közül, - a 7. évfolyam témaköreiben tanult fogalmak közül néhány elemi szintű ismerete, adekvát használata,

- legyen képes néhány összefüggő mondatban adott látványt, műalkotást megadott
- szempontok szerint ismertetni, személyes viszonyulását megfogalmazni.

8. évfolyam

A továbbhaladás feltételei

- a felső tagozat során tanult művészettörténeti korszakok néhány megismert legjellemzőbb alkotásának felismerése, kronológiai sorba rendezése,
- legyen képes aktívan részt venni az elemző, alkotó folyamatokban egyénileg és párban,
 - legyen képes megadott szempontok szerint önállóan alkalmazni, használni a 8. évfolyamon tanult technikákat, eszközöket az alkotói folyamat során,
- ismerjen fel néhányat a 8. évfolyamon tanult építmények, képzőművészeti alkotások közül, - a 8. évfolyam témaköreiben tanult fogalmak közül néhány elemi szintű ismerete, adekvát használata,
- legyen képes néhány összefüggő mondatban adott látványt, műalkotást megadott
- szempontok szerint ismertetni, személyes viszonyulását megfogalmazni.

Testnevelés

1. évfolyam

- Rendgyakorlatok:
- Értse a vezényszavakat, tudja végrehajtani.
- Fordulatok, hátra arc helyben.
- Legyen képes összerendezett, fegyelmezett mozgásra, viselkedésre.
- Gimnasztika:
- Bemutatás után tudja elvégezni az elmondott 2-4 ütemű gyakorlatot.
- Járások, futások:
- Tudjon 5-6 percig kitartóan futni.
- Tudjon futni iram- és irányváltásokkal, tárgykerüléssel.
Járás közben hajtson végre egyszerűbb utánzó járásokat.
- Szökdelések, ugrások:
- Tudjon végrehajtani különböző szökdeléseket, játékos ugrásokat.
- Eszközökre, tárgyakra való fel- és leugrás koordinált végrehajtása.
- Helyből és nekifutással történő ugrások összerendezett végrehajtása.
- Tudjon ugrókötelet folyamatosan hajtani helyben.
- Dobások:

- Tudja a tevékenységcéljának megfelelően dobni a labdát.
- Tudjon célbadobni, távolba dobni kislabdával.
- Támasz, függés és egyensúlygyakorlatok:
- Legyen képes megtartani a testsúlyát támaszban.
- Tudjon végrehajtani guruló átfordulást előre.
Bordásfalon vándormászást.
- Labdás gyakorlatok:
- Tudja a labdát gurítani, feldobni, elkapni kétkezes alsó dobással.
Labdapattogatás helyben, labdaterelés utánzó járások közben.

2. évfolyam

- Rendgyakorlatok:
- Értse a vezényszavakat, tudja azokat végrehajtani.
- Testfordulatok helyben, helyben járás, járás indul, lépés állj vezényszavak végrehajtása.
- Legyen képes összerendezett, fegyelmezett mozgásra, viselkedésre.
- Gimnasztika:
- Bemutatás után tudja elvégezni az elmondott 2-4 ütemű
gyakorlatot.
- Járások, futások:
Tudjon 4-6 percig kitartóan futni.
Tudjon futni iram és irányváltásokkal,
- tárgykerüléssel, tudja a futás iramát a távhoz és körülményekhez igazítani
- Járás és futás közben hajtson végre egyszerűbb utánzó járásokat és szökdeléseket
- Szökdelések, ugrások:
- Különböző szökdelések végrehajtása, helyben szökdelés zárt lábbal, szökdelés két lábon előre, hátra, oldalra
- Helyből és nekifutással történő ugrások végrehajtása
- Tudjon ugrókötelet folyamatosan hajtani helyben és haladással
- Dobások:
- Célbadobás, távolba dobás alkalmával az egykezes felső alkalmazása
- Támasz, függés és egyensúlygyakorlatok:
Képes legyen megtartani a testsúlyát támaszban és függésben is
- Tudjon végrehajtani gurulóátfordulást előre és hátra
- Mászókötelen mászókulcsolással mászási kísérletek végrehajtása
- Labdás gyakorlatok:

- Tudja a labdát gurítani, feldobni, elkapni, kétkezes alsó és kétkezes felső dobás használata
- Labdapattogatás helyben és haladással
- Labdavezetés kézzel, lábbal, tárgykerüléssel

3. évfolyam

- Rendgyakorlatok:
- Értse a gyakorlatokra vonatkozó szakkifejezéseket.
- Tudjon testfordulatokat helyben, két ütemben végrehajtani.
- Gimnasztika:
- Tudja a tanult gimnasztikai gyakorlatokból összeállított mozgásokat folyamatosan és pontosan, a pedagógusutasításainak megfelelően ütemtartással végrehajtani.
- Járások, futások:
- Tudjon járni, futni ütemtartással, zenére is.
- Tudjon 4-5 percig kitartóan futni.
- Tudjon gyors indulást állórajtból.
- Tudjon futni iram és irányváltásokkal, tárgyak kerülésével, tudja a futás iramát a távhoz és a körülményekhez igazítani.
- Szökdelések, ugrások:
Tudjon ugrókötelet megfelelő ugrásszámmal folyamatosan hajtani, helyben és haladással.
- Dobások:
- Képes a labda sajátosságainak megfelelő dobásmód kiválasztására.
- Tudjon kislabdahajtást végezni állóhelyből, kilépéssel harántterpeszbe.
- Talajtorna:
- Tudjon gurulóátfordulást előre végezni.
- Labdás gyakorlatok:
- Ismerje és használja a kétkezes alsó, kétkezes felső és egykezes felső dobásmódokat.
- Tudjon labdát vezetni kézzel, tárgyak kerülésével.

4. évfolyam

- Rendgyakorlatok:
- Tudja a gyakorlatokra vonatkozó szakkifejezéseket, vezényszavakat végrehajtani.
- Gimnasztika:

- Tudjon határozott formájú 4-8 ütemű gyakorlatokat a pedagógus utasításainak megfelelően végrehajtani. A gyakorlatokat folyamatosan, pontosan, ütemtartással végezze zenére is.
- Járások, futások:
 - Tudjon 7-8 percig kitartóan futni.
 - Tudjon gyors indulást térdelő és állórajtból.
- Szökdelések és ugrások:
 - Tudjon helyből távolugrást végezni: lány: 100 cm, fiú: 120 cm
 - Képes sorozatugrások végrehajtására egy és páros lábon.
- Dobások:
 - Tudja kiválasztani a megfelelő dobásmódot, és hajtsa végre azokat. Tudjon célba dobni.
- Támasz-, függés-, és egyensúlygyakorlatok:
 - Legyen képes az eddig tanult elemek bemutatására:
gurulóátfordulás előre, hátra, tarkóállás, mérlegállás.
- Labdás gyakorlatok:
 - Tudjon labdavezetést végezni irányváltoztatással, megállásokkal. Tudja elejtés nélkül a labdát levegőben tartani kézzel.

5. évfolyam

- tudjon folyamatosan, kitartóan futni 12 percig.
- ismerje a tanult sportágakat és szabályait
- tudjon 60 m-t lányok 11 mp alatt, fiúk 10,8 mp alatt lefutni
- kislabdával nekifutásból lányok 18 m-t, fiúk 23 m-t dobni
- tornából: előre-hátra gurulóátfordulást végezni, zsugorfejállásban megállni
 - labdát vezetni egyenes és hullámvonalban, célba rúgni 10 m-ről kötelet hajtani 30 mp-ig folyamatosan páros lábon szökdeléssel
- végezze el a NETFIT teljesítménypróba feladatait legalább minimum szinten.

6. évfolyam

- tudjon folyamatosan, kitartóan futni 10-12 percig.
- ismerje a tanult sportágakat és szabályait
- tudjon 60 m-t lányok 10,9 mp alatt, fiúk 10,5 mp alatt lefutni
- kislabdával nekifutásból lányok 20 m-t, fiúk 25 m-t dobni
- tornából : előre-hátra gurulóátfordulást végezni, zsugorfejállásban megállni
- labdát vezetni egyenes és hullám vonalban, célba rúgni 10 m-ről

- kötelelet hajtani 30 mp-ig folyamatosan páros lábon szökdeléssel
- végezze el a NETFIT teljesítménypróba feladatait legalább minimum szinten.

7. évfolyam

- tudjon folyamatosan, kitartóan futni 10-12 percig.
- ismerje a tanult sportágakat és szabályait.
- tudjon 60 m-t lányok 10,8 mp alatt, fiúk 9,9 mp alatt lefutni
- kislabdával nekifutásból lányok 21 m-t, fiúk 27 m-t dobni
- tornából: előre-hátra gurulóátfordulást végezni, zsugorfejjállásban megállni, futólagos kézállásba lendülni
- labdát vezetni egyenes és hullámvonalban, célba dobni, rúgni 10 m-ről
- kötelelet hajtani 40 mp-ig folyamatosan páros lábon szökdeléssel
- végezze el a NETFIT teljesítménypróba feladatait legalább minimum szinten.

8. évfolyam

- tudjon folyamatosan, kitartóan futni 10-12 percig
- ismerje a tanult sportágakat és szabályait
- tudjon 60 m-t lányok 10,6 mp alatt, fiúk 9,9 mp alatt lefutni
- kislabdával nekifutásból lányok 22 m-t, fiúk 28 m-t dobni
- tornából: előre-hátra gurulóátfordulást végezni, zsugorfejjállásban megállni, futólagos kézállásba lendülni
- labdát vezetni egyenes és hullámvonalban, célba dobni, rúgni 10 m-ről
- kötelelet hajtani 40 mp-ig folyamatosan páros lábon szökdeléssel
- végezze el a NETFIT teljesítménypróba feladatait legalább minimum szinten